

ZARZĄD GMINY GRÓDEK NAD DUNAJCEM

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY GRÓDEK NAD DUNAJCEM

USTALENIA STUDIUM - WNIOSKI KOŃCOWE

Gródek nad Dunajcem, wrzesień 2000 r.

Zespół projektowy:

Główny projektant studium:	mgr inż. arch. Jacek Bandała
Zagadnienia przestrzenne:	mgr inż. arch. Dariusz Nawalka
Demografia:	mgr Andrzej Brzozowski
Zagadnienia społeczno-gospodarcze:	dr inż. Tadeusz Krawczyk mgr inż. Elżbieta Michalak – Rybak mgr Tadeusz Węglowski
Zagadnienia ochrony środowiska	mgr Marek Bzowski mgr inż. Andrzej Sułkowski
Rolnictwo i leśnictwo:	mgr Mieczysław Langer
Gospodarka wodno-ściekowa:	mgr inż. Andrzej Gorczyński
Gazownictwo:	mgr inż. Maria Hałka
Energetyka, telekomunikacja:	mgr inż. Janusz Bardel
Komunikacja:	mgr inż. Jerzy Reiser
Zagadnienia formalno – prawne	mgr Jan Pach
Grafika komputerowa:	techn. Piotr Mikulaścik

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	3
---------------------------	----------

GŁÓWNE CZYNNIKI WARUNKUJĄCE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY 4

1. W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ.....	4
1.1. Uwarunkowania demograficzne.....	4
1.2. Zasoby mieszkaniowe	5
1.3. Usługi publiczne.....	5
1.3.1. Służba zdrowia i opieka społeczna	6
1.3.2. Oświata.....	6
1.3.3. Sport, rekreacja.....	7
1.3.4. Administracja i bezpieczeństwo publiczne	7
1.4. Potencjał gospodarczy	8
1.4.1. Zasoby pracy	8
1.4.2. Charakterystyka podmiotów gospodarczych działających na obszarze gminy	8
1.5. Rolnictwo i leśnictwo	9
2. W SFERZE UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I PRZESTRZENNYCH	9
2.1. Zasoby surowcowe	9
2.2. Zbiornik Rożnowski.....	9
2.3. Zagrożenia środowiskowe	10
2.4. Walory turystyczno – rekreacyjne	11
2.5. Ochrona prawna środowiska przyrodniczego.....	12
2.6. Zasoby środowiska kulturowego	14
2.7. Uwarunkowania planistyczne.....	15
2.7.1. Obowiązujące na terenie gminy akty prawne w zakresie gospodarki przestrzennej:	15
2.7.2. Miejsce gminy w programach regionalnych i ponadregionalnych:.....	16
3. W SFERZE TECHNICZNEJ	16
3.1. Zaopatrzenie w wodę.....	16
3.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	18
3.3. Gazownictwo	18
3.4. Elektroenergetyka	19
3.5. Telekomunikacja	19
3.6. Komunikacja	19
3.7. Gospodarka odpadami	22

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ZALECENIA W ZAKRESIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ I GOSPODARCZEJ GMINY

1. W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ.....	23
1.1. Rozwój demograficzny.....	23
1.2. Mieszkalnictwo.....	24
1.3. Usługi publiczne.....	25
1.4. Rozwój gospodarczy gminy	26
1.5. Turystyka i rekreacja.....	26
1.6. Gospodarka rolna	27
1.7. Gospodarka leśna.....	27
2. W SFERZE UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I PRZESTRZENNYCH	28
2.1. Kierunki polityki gminy w zakresie kształtowania struktury przestrzennej i ochrony środowiska	28
2.1.1. Główne strefy predyspozycji funkcjonalnych gminy.....	28
2.1.2. Strefy inwestycyjne przewidywane dla rozwoju struktury osadniczej oraz funkcji gospodarczych i turystycznych.....	28
2.1.3. Strefy gospodarki rolnej i leśnej oraz tereny o znaczeniu ekologicznym	30
2.1.4. Obszary i strefy o szczególnych predyspozycjach i warunkach zagospodarowania.....	32
2.2. Ochrona dóbr kultury.....	32
2.3. Zadania gminy w zakresie realizacji polityki przestrzennej.....	33
3. W SFERZE TECHNICZNEJ	34
3.1. Zaopatrzenie w wodę.....	34
3.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	35
3.3. Gazownictwo	36
3.4. Elektroenergetyka	36
3.5. Telekomunikacja	36
3.6. Komunikacja	37
3.7. Gospodarka odpadami	37

WPROWADZENIE

Niniejsza część tekstowa elaboratu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gródek nad Dunajcem” oraz będące jej dopełnieniem rysunki podstawowe:

Nr 1 pt. „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego”,

Nr 2 pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,

stanowi podsumowanie najistotniejszych jego treści i zawiera wnioski oraz ustalenia szczególnie przydatne dla procesu sterowania rozwojem gminy, a w tym również dla dalszych prac planistycznych.

Na całość materiału Studium składają się ponadto:

1. wykonane analizy i studia problemowe:
 - Prognoza demograficznego rozwoju ludności gminy i gospodarstw domowych,
 - Uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego (mieszkalnictwo, usługi publiczne, potencjał gospodarczy),
 - Środowiskowe uwarunkowania rozwoju,
 - Uwarunkowania i kierunki rozwoju rolnictwa,
 - Uwarunkowania i kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji,zawarte w tekstowym opracowaniu zbiorczym pn. „Zbiór opracowań analitycznych”,
2. Rysunek pt. „Synteza istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenu”,
3. Rysunek pt. „Infrastruktura techniczna – stan istniejący i kierunki rozwoju”,
4. Dokumentacja formalno-prawna opracowania.

Wyżej wymienione opracowania, stanowiące podstawę do sformułowania końcowych wniosków studium, zawierają bogate informacje o cechach stanu istniejącego, dotychczasowych trendach, prognozach i uwarunkowaniach rozwoju, wreszcie formułują wnioski i szczegółowe zalecenia dla kierunków przyszłościowych działań.

GŁÓWNE CZYNNIKI WARUNKUJĄCE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

1. W sferze społeczno-gospodarczej

1.1. Uwarunkowania demograficzne

Potencjał demograficzny

W 1998 r. (wg stanu na koniec roku) gminę Gródek nad Dunajcem zamieszkiwało 8,1 tys. osób.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące potencjał demograficzny gminy Gródek n. Dunajcem wskazują, że:

- dynamika rozwoju ludności gminy była nieco niższa od średnich wartości dla byłego woj. nowosądeckiego i to zarówno w relacji do ludności ogółem jak i ludności wiejskiej województwa, średnioroczny przyrost ludności w gminie w przeciągu ostatnich 10 lat wyniósł 43 osoby;
- następuje powolny proces odwrócenia struktury płci - udział mężczyzn w ogólnej populacji ludności gminy przekracza obecnie 50%.
- ludność gminy stanowi 4,2% ludności powołanego w dniu 1 stycznia 1999 r. powiatu nowosądeckiego

Średnia gęstość zaludnienia na 1 km² w gminie wynosi 92 osoby (średnia dla byłego województwa nowosądeckiego 133 osób, a dla gmin wiejskich 95 osób). Stąd wniosek, że zaludnienie gminy tylko nieznacznie (in minus) odbiega od średniej gęstości zaludnienia obszarów wiejskich byłego województwa nowosądeckiego. W relacji do powiatu nowosądeckiego wskaźnik ten jest mniejszy o 26 osoby.

Struktura wiekowa ludności

Analiza struktury wiekowej ludności gminy wskazuje na nieco mniej korzystny układ strukturalny i to zarówno w porównaniu do średnich struktur ogólnowojevodzkich jak i wartości dla obszarów wiejskich województwa. Świadczy o tym przede wszystkim stosunkowo wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym. Korzystnym elementem struktury wiekowej (wpływającym na perspektywiczny rozwój ludności) jest wyższy odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym niż średnio w terenach wiejskich byłego województwa nowosądeckiego. Za korzystne zjawisko należy także uznać nieco wyższy odsetek dzieci do lat 6.

Struktura gospodarstw domowych

Analiza struktury gospodarstw domowych w 1988 r. w gminie Gródek n. Dunajcem w porównaniu do średnich struktur dla obszarów wiejskich byłego województwa nowosądeckiego wykazała, że nie odbiegała ona w sposób znaczący od średniowojevodzkiego. Pewne jej specyficzne cechy to:

- wyższy w gminie udział gospodarstw 1 i 2 osobowych; odpowiednio o 1,2 i 1,2 punktu procentowego;
- niższy udział gospodarstw trzyosobowych;
- nieznacznie wyższy odsetek gospodarstw liczebnie dużych tzn. 4 oraz 5 i więcej osobowych. Warto zauważyć jest fakt, że około połowy wszystkich gospodarstw domowych w gminie to gospodarstwa wieloosobowe (5 i więcej osób w gospodarstwie);
- liczba osób przypadająca na jedno gospodarstwo domowe była w Gródku n. Dunajcem nieco wyższa niż w gminach wiejskich województwa nowosądeckiego

Podstawowe uwarunkowania i wnioski

Stopień natężenia i zmienności w czasie przebiegu procesów demograficznych pozwala na wyróżnienie charakterystycznych cech gminy, które stanowią także o tempie i zakresie przekształceń demograficznych w okresie perspektywicznym.

- wyraźnie słabsza dynamika rozwoju ludności, głównie w następstwie spadku dzietności kobiet oraz ilości zawieranych małżeństw;
- obniżenie się przyrostu naturalnego, poprzez spadek liczby urodzeń;
- nieco wyższy stopień starzenia się miejscowej ludności niż średnio w gminach wiejskich województwa;
- zmniejszający się odpływ migracyjny z gminy (ujemne saldo migracyjne).

Generalnie rzecz biorąc sytuację demograficzną w gminie można określić jako tylko nieznacznie odbiegającą od średniego poziomu dla gmin wiejskich byłego województwa nowosądeckiego, co pozwala zakładać, że dalszy rozwój demograficzny gminy będzie zbliżony do założeń progностycznych określonych dla terenów wiejskich województwa.

1.2. Zasoby mieszkaniowe

Obecny zasób mieszkaniowy (w dn. 31.12.1999 r. 2 010 mieszkań – w tym 1 952 mieszkania osób zameldowanych na terenie gminy - wg danych Urzędu Gminy) usytuowany na obszarze gminy w 12 wsiach, stanowi w około 96 % indywidualną własność prywatną. Pozostała część zasobu (3 %) to mieszkania spółdzielcze, a 1% stanowią mieszkania funkcyjne w budynkach szkół, ośrodków zdrowia i Komisariatu Policji.

W porównaniu ze średnią krajową dla obszarów wiejskich (262 mieszkań na 1000 osób) w gminie Gródek nad Dunajcem na 1000 mieszkańców przypada niższa liczba, bo wg statystyki GUS : 229 mieszkań, a według danych Urzędu Gminy : 247 mieszkań ogółem i 239 mieszkań zamieszkałych przez osoby zameldowane na tym terenie. Zasób mieszkaniowy jest zróżnicowany. Obok nowych budynków, o wysokim standardzie wykonania, występuje jeszcze znaczna liczba budynków starych, nierzadko drewnianych. Zamieszkiwane one są przez starsze osoby.

Konsekwencją m.in. faktu, że gospodarstwa domowe są duże (4,06 osób/1 gospodarstwo) – jest występowanie relacji : 1,03 gospodarstw domowych przypadających na 1 mieszkanie.

W gminie, zwłaszcza na obszarach położonych w pobliżu Jeziora Rożnowskiego występuje dość powszechne zjawisko wynajmowania mieszkań na cele wypoczynkowe w okresie letnim. Powoduje to obniżenie się statystycznego wskaźnika dostępności mieszkania. Na wspomnianym obszarze występuje również znaczne skupienie domów letniskowych. Ich łączna liczba wynosi obecnie ok. 1,5 tys.

Na obszarze gminy nie występuje zapotrzebowanie na mieszkania socjalne, nie notuje się też zjawiska bezdomności.

1.3. Usługi publiczne

Przez usługi publiczne rozumie się strefę działań skierowanych bezpośrednio na rzecz zaspokojenia tych potrzeb ludności, do których obligatoryjnie są zobowiązane władze samorządowe oraz państwowe czyli przede wszystkim:

- edukację (szkolnictwo podstawowe i ponad podstawowe, przedszkola, ośrodki wychowawcze itp.)
- ochronę zdrowia i opiekę społeczną,
- administrację publiczną, bezpieczeństwo publiczne. Do grupy tej zaliczono również inne funkcje istotne w aspekcie ogólnego rozwoju społeczeństwa i w znacznym stopniu wspierane przez samorząd oraz państwo takie jak; kultura, sport, turystyka, rekreacja.

1.3.1. Służba zdrowia i opieka społeczna

W gminie Gródek n/Dunajcem funkcjonują dwie placówki opieki medycznej: w Gródku i Rożnowie, świadczące swoje usługi miejscowej ludności na podstawie umowy z Małopolską Kasą Chorych. Dostępność usług medycznych w gminie Gródek n/Dunajcem kształtuje się poniżej średniej dla powiatu jeżeli chodzi o ilość zatrudnionych specjalistów. Dotyczy to zwłaszcza lekarzy stomatologów oraz lekarzy ogólnych. Stosunkowo dobre ilościowo jest natomiast zaplecze materialne (bez uwzględniania wyposażenia w sprzęt). Wskaźniki w tym zakresie może polepszyć ewentualne uruchomienie dodatkowej placówki leczenia w Jelnej.

1.3.2. Oświata

W gminie nie funkcjonuje żadne przedszkole. Obecnie nie występują wyraźne potrzeby w tym zakresie i ocenia się, że sytuacja ta nie zmienia się w najbliższej przyszłości. Funkcjonują natomiast przy szkołach tzw. klasy „0” do których uczęszcza ok. 0,1 tys. dzieci co stanowi ok. 20 % całej populacji dzieci w wieku przedszkolnym.

Szkoły Podstawowe

Sytuację w zakresie bazy materialnej placówek oświatowych oraz ilości pobierającej naukę młodzieży jak również kadry pedagogicznej przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	pow. działki- w ha własność	M ² p.u	Ilość sal lekcyjnych	Ilość uczniów	Ilość nauczycieli	M ² p.u. sal gimnast.
Rożnów		263	7	261	18	75
Przydonica	0,98	433,43	9	155	15	128
Podole	0,76	506,9	12	192	11	75,4
Gródek n/Dunajcem	0,62	453,7	10	206	15	78
Rozтока-Brzeziny	0,63	354	8	134	11	-
w tym:						-
filia Baranówka		80	2			
filia Tropie		61	2	14	3	-
Sienna		462	9	97	11	-
w tym						
filia w Zbyszycach		110	2			-
Jelna	0,65	255,7	6	95	11	73,9
Lipie	0,7	372	7	58	11	0
Razem	3,7076	3 098	68	1198	103	430,3

Jak wynika z powyższych danych stosunkowo najtrudniejsza sytuacja w zakresie dostępności usług oświatowych jest w Rożnowie oraz Gródku. W Rożnowie na jedno pomieszczenie lekcyjne przypada 37 uczniów, natomiast w Gródku zajęcia dla klas starszych odbywają się w budynku, dla którego opracowana ekspertyza dyskwalifikuje możliwość jego wykorzystania dla celów oświatowych. Sytuacja w Gródku n/D poprawi się po wybudowaniu nowej szkoły podstawowej (obecnie w realizacji) oraz dokończeniu budowy szkoły w Rozтоce Brzezinaх. Pozostałe szkoły podstawowe uwzględniając odstąpienie części pomieszczeń na potrzeby powstających gimnazjów, dysponują

pewną rezerwą powierzchni (choć o różnym standardzie), która w miarę możliwości finansowych gminy może być wykorzystana na organizację brakujących pracowni przedmiotowych.

Gimnazja

W chwili obecnej funkcjonują w gminie trzy gimnazja (Rożnów, Podole z filią w Przydonicy, Jelna). Wszystkie zlokalizowane są w budynkach szkół podstawowych w tych miejscowościach. Korzystają również wspólnie ze szkołami podstawowymi z sal gimnastycznych.

1.3.3. Sport, rekreacja

Sport

Baza przeznaczona do uprawiania sportu na terenie gminy jest stosunkowo skromna. W dyspozycji władz samorządowych nie pozostaje żaden stadion sportowy.

Jedynym obiektem będącym własnością gminy jest kort tenisowy w miejscowości Bartkowa.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują:

- boisko sportowe w Gródku,
- kompleks boisk i kortów w Rożnowie (5 obiektów o pow. ok. 14 000 m² częściowo w budowie)

Żaden z wymienionych obiektów sportowych nie dysponuje zapleczem socjalnym.

Baza noclegowa.

Bazę noclegową w gminie tworzą:

- ośrodki wczasowe całoroczne i sezonowe (11 obiektów w Gródku, Bartkowej i Rożnowie dysponujących ok. 1200 miejscami),
- ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (4 obiekty – ok. 200 miejsc),
- obiekty kolonijne – ok. 200 miejsc,
- schronisko młodzieżowe – 22 miejsca,
- pola namiotowe – 630 miejsc,
- pokoje gościnne (w tym w gospodarstwach agroturystycznych) – ok. 600 miejsc.

Łącznie ok. 2850 miejsc noclegowych.

1.3.4. Administracja i bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Gródka n/Dunajcem ma swoją siedzibę Urząd Gminy zajmując w budynku będącym własnością komunalną 14 pomieszczeń biurowych posiadających łącznie 210 m² powierzchni użytkowej. Urząd zatrudnia 26 osób.

W Gródku n/Dunajcem funkcjonuje posterunek policji zatrudniający 7 pracowników. W okresie letnim obsada posterunku jest wzmocniana. Posterunek zajmuje 3 pomieszczenia o pow. ok. 60 m² w budynku będącym własnością KMP Nowy Sącz. Posterunek dysponuje parkingiem o pow. 100 m².

W zakresie stanu bezpieczeństwa zwraca uwagę fakt, że ok. 40% przestępstw oraz ok. 60% wykroczeń popełnianych jest w dwóch miejscowościach: Gródku n/Dunajcem oraz Rożnowie. Wg uzyskanych informacji zdecydowane nasilenie przestępstw występuje w miesiącach letnich. W ostatnich dwóch latach zmalał procent wykrywalności przestępstw. O ile w roku 1998 wynosił on ok. 61 % to w rok później wyniósł 58 % przy wzroście ilości popełnionych przestępstw kryminalnych i wykroczeń o 3 %.

Na terenie Gminy Gródek n/Dunajcem trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonują w miejscowościach: Rożnów, Gródek, Jelna.

1.4. Potencjał gospodarczy

1.4.1. Zasoby pracy

Ludność gminy na koniec 1998 r. wynosiła ogółem 8 125 osób, w tym ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym - 2 658 osób,
- produkcyjnym - 4 317 osób, (z tego mobilni 3 086),
- poprodukcyjnym - 1 150 osób.

Relacja ludności nieprodukcyjnej do produkcyjnej wynosiła 88% i była dużo wyższa niż średnio w woj. małopolskim (69%) a także nieco wyższa niż w powiecie nowosądeckim (82%).

Pracujący w gospodarce narodowej stanowili w 1997 r. ogółem 739 osób. Większość z nich to pracownicy sektora publicznego - przede wszystkim w sekcji edukacja (147 osób), ochrona zdrowia i opieka socjalna (126 osób) oraz administracja publiczna i obrona narodowa (45 osób)¹. Jedynie 57 osób pracowało w podmiotach zajmujących się produkcją wyrobów lub usług rynkowych. W sektorze prywatnym zatrudnione były 172 osoby - głównie w budownictwie (77 osób).

W 1997 r. było na terenie gminy zarejestrowanych 541 osób bezrobotnych, z tego 312 kobiet. Większość z nich nie posiadała prawa do zasiłku (382 osoby), zaś 246 osób pozostawało bez pracy ponad 12 miesięcy.

Znaczny udział w grupie bezrobotnych stanowiły osoby młode (18 - 24 lata) - 248 osób. Bezrobotni posiadający wykształcenie zawodowe (zasadnicze) to 327 osób, wykształcenie średnie - 84 osoby.

Oprócz tego szacowano, że na terenie gminy znajdowało się w 1997 r. około 800 potencjalnie bezrobotnych rolników (na ogółem 1 197 gospodarstw rolnych).

Na koniec 1999 r. w gminie było zarejestrowanych 642 bezrobotnych osób (z tego 352 kobiety). Świadczy to o znacznym wzroście bezrobocia w stosunku do roku 1997. W ciągu roku zarejestrowało się 502 bezrobotnych, zaś wyrejestrowało z tej listy 371 osób (z tego uzyskało pracę 180 osób). Jest to około 14,8% liczby osób w wieku produkcyjnym (odpowiada to średniemu poziomowi bezrobocia w powiecie nowosądeckim).

1.4.2. Charakterystyka podmiotów gospodarczych działających na obszarze gminy

Ogólna ich liczba na koniec 1999 r. wynosi 318 podmiotów w 14 sekcjach wg Europejskiej Klasyfikacji Działalności. Najwięcej jednostek zarejestrowano w sekcji G - handel i naprawy - 93 jednostki, następnie w sekcji F - budownictwo - 71 jednostek, sekcji D - działalność produkcyjna - 36 jednostek oraz sekcji H - hotele i restauracje - 25 jednostek.

Z wyjątkiem Zespołu Elektrowni Wodnych Rożnów Sp. z o.o. (w której pracuje ponad 100 osób) oraz 1 szkoły, Urzędu Gminy i Zakładu Opieki Społecznej (które reprezentowane są przez 3 jednostki o liczbie pracujących mieszczących się w przedziale 20 do 100 osób) pozostałe podmioty są małe (6 do 20 osób - 16 jednostek) lub bardzo małe (do 5 osób - 298 jednostek).

Na terenie gminy istnieje jedynie 17 podmiotów gospodarki narodowej z sektora publicznego - są to głównie jednostki administracji publicznej i szkoły oraz jeden podmiot prawa handlowego (Zespół Elektrowni Wodnych).

Poza jednostkami zarejestrowanymi istnieją na obszarze gminy jednostki filialne przedsiębiorstw, zarejestrowanych w innych jednostkach administracji terenowej - są nimi sezonowo pracujące ośrodki wypoczynkowe, jak np. „Stalownik”. Jak się szacuje ośrodki te zatrudniają łącznie w sezonie - głównie w usługach hotelarsko - sportowych około 200 osób. Całorocznie pracujące ośrodki zatrudniają około 50 osób. W tym zakresie oczekuje się powiększenia miejscowego potencjału z chwilą ukończenia całorocznego ośrodka wczasowo - konferencyjnego „Arka”. Wśród podmiotów gospodarki narodowej zdecydowaną przewagę liczbową - jeśli chodzi o formę prawną - ma

¹ Nie uwzględnione są tu osoby pracujące na terenie gminy w jednostkach zarejestrowanych na terenie innych gmin, a także osoby pracujące w jednostkach zatrudniających poniżej 6 osób.

działalność gospodarcza osób fizycznych (257 jednostek), 17 jednostek ma status szkoły lub placówki oświatowej, 19 jednostek to spółki cywilne. Zaledwie 5 jednostek to spółki prawa handlowego.

1.5. Rolnictwo i leśnictwo

Użytki rolne zajmują 4509 ha, co stanowi 51% powierzchni gminy.

Pod względem bonitacyjnym powierzchniowo dominują gleby średnie. Gleby zaliczane do klas najwyższych (IIIa,b; III) występują na około 1% powierzchni użytków rolnych. Gleby średnie klas IVa, IVb gruntów ornych oraz IV klasy użytków zielonych występują na około 80% powierzchni użytków rolnych. Pozostałe 19 % powierzchni użytków rolnych zajmują gleby słabe i bardzo słabe. Tak więc pod względem produktywności grunty w gminie należy zaliczyć do mniej produktywnych rolniczo w województwie małopolskim.

Powierzchnia leśna w gminie wynosi 2563,00 ha gruntów, co stanowi około 29,1% całego jej obszaru. Powierzchniowo zdecydowanie przeważają w gminie lasy prywatne. Cały obszar leśny gminy znajduje się w administracji Nadleśnictwa Stary Sącz. Lasy państwowe zajmują ogółem 804,66 ha, co stanowi około 31,4% leśnego obszaru gminy. Dla tej powierzchni uzyskano ściśle i aktualne dane leśnego operatu urzędniowego. Według tej charakterystyki dominującymi typami siedliskowym lasu są:

- wyżynna postać boru mieszanego,
- las mieszany wyżynny,
- las wyżynny.

Wszystkie lasy państwowe zaliczone zostały do kategorii lasów z wiodącą funkcją ochrony zasobów wodnych i ochrony gleb. Obszar lasów, których funkcją jest ochrona zasobów wodnych, występuje na powierzchni 721,82 ha. Pozostałe 5,3% powierzchni leśnej zalesionej zajmują lasy glebochronne.

2. W sferze uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych

2.1. Zasoby surowcowe

W dolinie Dunajca poniżej zapory w Rożnowie udokumentowano złoża kruszywa naturalnego pod nazwą Czchów II. Złoże to znajduje się w miejscowościach Rożnów, Zagórze, Gierowa, Wiatrowice i złożone jest z pól Rożnów 1 i Rożnów 2. Dalsze pola tego złoża znajdują się na terenie gminy Łososina Dolna.

W obrębie pola 1 udokumentowano w kategorii C₁ złoża kruszywa Rożnów-Dwory. Koncesję na eksploatację z tego złoża otrzymał Zakład Komunalny w Gródku n/Dunajcem, w którego władaniu znajduje się teren z udokumentowanym złożem. Eksploatacja prowadzona jest od 1992 roku.

W 1999 roku wydobyto 17940 Mg kruszyw. Eksploatacja jest prowadzona w dwóch poziomach. Po zakończeniu eksploatacji mają powstać dwa zbiorniki wodne (rozdzielone filarem ochronnym linii wysokiego napięcia), których powierzchnia obejmie całe udokumentowane złożo (ok. 2,5 ha) o głębokości około 3 m. Po rekultywacji przewiduje się zagospodarowanie powstałych zbiorników na stawy rybne.

2.2. Zbiornik Rożnowski

Powstał w 1937 roku w związku z budową zapory i elektrowni wodnej na Dunajcu. Właścicielem zbiornika i terenu bezpośrednio doń przylegającego jest Skarb Państwa, pozostaje on w wieczystej dzierżawie Zakładu Energetycznego w Krakowie. Eksploatacja i gospodarka wodna jest realizowana

przez spółkę akcyjną zespołu elektrowni Rożnów – Czchów. Podstawowe dane dotyczące zbiornika podano w tabeli poniżej.

powierzchnia zbiornika (pod wodą)	1867 ha
powierzchnia pomiędzy granicą piętrzenia normalnego a granicą piętrzenia maksymalnego	41 ha
rzędna piętrzenia maksymalnego	270,5 m npm
rzędna piętrzenia minimalnego	258,5 m npm
rzędna piętrzenia normalnego	270 m npm
maksymalna pojemność zbiornika	167 mln m ³

W zespole zbiorników prowadzona jest gospodarka skojarzona: retencyjno – energetyczna.

W okresie od 15 czerwca do 15 września zarządzający zbiornikiem jest zobligowany do utrzymania rezerwy powodziowej wynoszącej 50 mln m³. Oznacza to, że w okresie sezonu turystycznego (wakacyjnego) na skutek obniżenia zwierciadła wody przy brzegach zbiornika odsłaniają się znaczne powierzchnie dna tworzące dość duże plaże.

Elektrownia pracuje w trybie elektrowni szczytowej. Energia elektryczna produkowana jest przez około 8 godzin w ciągu doby, w dwóch cyklach: porannym i wieczornym. W okresie pracy elektrowni występują zatem również wahania poziomu wody zbiornika w cyklu dobowym. Wynika to z wymogów technologicznych. Do pracy turbin konieczne jest zapewnienie odpływu wody ze zbiornika rzędu 180 m³/sek. W okresie nieproduktywnym elektrowni poziom wód jest podnoszony.

W związku z możliwymi skutkami spiętrzenia wód do rzędnej maksymalnej za obszar bezpieczny dla wznoszenia trwałych obiektów budowlanych należy uznać teren położony powyżej rzędnej 272 m npm. Skutki, o których mowa to możliwość podsiąkania wód gruntowych spiętrzonych przez wody zbiornika, zalewanie i niszczenie brzegów na skutek falowania.

Teren położony pomiędzy rzędnymi 270,5 a 272 można uznać za teren gdzie możliwe jest lokalizowanie obiektów nietrwałych, wykorzystywanych do rekreacyjnego korzystania ze zbiornika.

2.3. Zagrożenia środowiskowe

Tereny zalewowe

Zagrożenia zalewowe dotyczą terenów położonych poniżej zapory w Rożnowie.

Wg instrukcji eksploatacyjnej Zespołu Zbiorników Rożnów – Czchów normalnym przepływem eksploatacyjnym w profilu zapory w Rożnowie jest 240 m³/sek, przy pracy turbozespołów tamtejszej Elektrowni Wodnej.

Maksymalny przepływ nie powodujący szkód powodziowych poniżej zapory wynosi 1200 m³/sek (woda „brzegowa” mieszcząca się w korycie rzeki, częściowo obwałowanym)

Wyższe przepływy – aż do maksymalnego teoretycznego (woda Q= 0,1% „tysiącletnia”) 3 600 m³/sek, równego maksymalnej przepustowości urządzeń Zapory w Rożnowie – mogą powodować szkody powodziowe na terenie praktycznie całego dna doliny poniżej Zapory.

Maksymalnym przepływem, jaki wystąpił w ciągu ponad 50-letniego okresu pracy Zapory w Rożnowie było 2 800 m³/sek. W czasie powodzi w r. 1997, przy dopływie maksymalnym do Zbiornika rzędu 3 000 m³/sek, odpływ poniżej Zapory nie przekroczył 2 000 m³. W tak wydatnym obniżeniu szczytowego przepływu powodziowego, a co za tym idzie odpowiedniemu zmniejszeniu szkód powodziowych, znaczącą rolę odegrała współpraca z działającym już Zbiornikiem Czorsztyń-Niedzica.

Znacznie zredukowane, lecz nadal istniejące, zagrożenie zalewowe dna doliny Dunajca poniżej Zapory Rożnowskiej jest istotnym uwarunkowaniem dla zagospodarowania przestrzennego tego obszaru. Biorąc pod uwagę stosunkowo niewielką głębokość potencjalnego zalewu i jego krótkotrwałość, nie wydaje się uzasadnione kategoryczne wykluczenie tych terenów spod zabudowy.

Należy jednak, przy wyznaczaniu terenów pod zabudowę oraz formułowaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu przestrzegać zasad:

- sytuowania zabudowy w wyższych partiach terenu (płaszczyzna dna doliny jest pofalowana, wyodrębiają się wyraźne wzniesienia,
- wysokiego sytuowania kondygnacji mieszkalnych (podpiwniczenie na poziomie terenu),
- dopuszczenia lokalizacji wyłącznie obiektów niezbędnych (zaliczając do nich budynki mieszkalne i gospodarskie właścicieli gruntów – nie posiadających działek poza terenem zalewowym).

Zagrożenia osuwiskowe

Duże nachylenia stoków, znaczne miąższości okryw zwietrzelinowych i obecność wychodni nasiąkliwych łupków są przyczyną powstawania na terenie gminy licznych ruchów osuwiskowych. Często obejmują one duże powierzchnie stoków i zboczy o znacznym spadku. Dominują płytkie zsuwy zwietrzliny przemieszanej z rumoszem skalnym. Duże powierzchnie tego rodzaju występują na stokach w Zbyszycach, Bartkowej Posadowej, Gródku i Rożnowie. Mniejsze rozpowszechnione są na stokach na terenie całej gminy.

W mokrym roku 1997 nastąpiło uaktywnienie szeregu osuwisk, przy czym niektóre z nich znacznie zwiększyły swą powierzchnię.

Obszary podlegające ruchom osuwiskowym ogólnie nie powinny być przeznaczane pod zabudowę. W przypadku konieczności zabudowy takiego terenu, przed wydaniem decyzji WZiZT należy wykonać odpowiednie rozpoznanie geotechniczne.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

W warunkach gminy Gródek wiążą się przede wszystkim z możliwością przerwania zapory w Rożnowie. Skutki takiego zdarzenia są trudne do określenia. W wypadku zaistnienia takiej całkowitego zniszczeniu uległaby część doliny Dunajca poniżej zapory do wysokości kilku, kilkunastu metrów powyżej jej dna.

Innego rodzaju zagrożenia mogą się wiązać z przewozami substancji niebezpiecznych. Lokalne zagrożenie może stanowić gromadzenie ropopochodnych (benzyna, olej napędowy) w gospodarstwach rolniczych.

Specyficznym zagrożeniem w obrębie zbiornika może być zanieczyszczenie jego wód paliwem lub smarami z łodzi motorowych. Może to nastąpić w razie wypadku lub na skutek beztroski użytkowników (podczas nalewania paliw lub ich składowania).

2.4. Walory turystyczno – rekreacyjne

Obszar gminy odznacza się dużą różnorodnością i dość wysokim stopniem naturalnej atrakcyjności turystyczno rekreacyjnej.

Główne elementy atrakcyjności przedstawiają się następująco:

- Zbiornik Rożnowski jako obiekt:
 - rekreacji nawodnej i sportu (wykorzystanie środków pływających),
 - rekreacji nadwodnej (kąpiel, plażowanie),
 - wędkarstwa;
- walory estetyczne krajobrazu:
 - zbiornika i opadających do niego stoków,
 - wierzchołwin garbów pogórskich z szerokimi widokami panoramicznymi,
 - doliny Dunajca poniżej Zapory Rożnowskiej,
 - wewnątrz krajobrazowych o skali lokalnej (zbocza, doliny, pola, zadrzewienia) z lokalnymi wglądami widokowymi;
- interesujące obiekty techniczne (zaporą wodną, elektrownia);
- obiekty zabytkowe;

- walory obiektów i zbiorowisk przyrodniczych (lasów, zadrzewień, potoków, łąk, skał, pomników przyrody itp.)

Czynnikiem decydującym o atrakcyjności obszaru gminy dla dużej grupy turystów jest jej wyposażenie w infrastrukturę turystyczno – rekreacyjną (baza noclegowa, gastronomiczna, rozrywkowa).

W skali regionu południowo-wschodniej części województwa małopolskiego obszar gminy można zaliczyć do kategorii o najwyższej atrakcyjności. Ocena ta odnosi się do całego obszaru gminy – nie tylko bezpośredniego otoczenia Zbiornika Rożnowskiego.

Elementy wpływające na obniżenie walorów:

- zły stan sanitarny wód Zbiornika Rożnowskiego (uległ wydatnej poprawie po uruchomieniu oczyszczalni ścieków w Nowym Sączu);
- zamulenie brzegów Zbiornika;
- ograniczenia dostępności brzegów, chaotyczna i często szpetna zabudowa turystyczno-rekreacyjna - głównie bezpośredniego otoczenia zbiornika;
- zakłócenia spokoju;
- zaśmiecenie terenu.

Strefy zainteresowań turystyczno rekreacyjnych

Zgodnie z opisanymi wyżej preferencjami dot. atrakcyjności walorów turystyczno-rekreacyjnymi obszaru gminy, wyróżniają się następujące strefy zainteresowań turystyczno-rekreacyjnych (ciążenia):

- Zbiornik Rożnowski jako akwen wodny:
 - przestrzeń wodna,
 - brzegi jako plaże i kąpieliska (tereny spacerowe), których atrakcyjność w sezonie zwiększa obniżenie poziomu wody (utrzymywanie rezerwy powodziowej), odsłaniające atrakcyjne plaże i tereny biwakowe,
 - ogólnodostępne tereny do biwakowania (pola biwakowe, kempingi) położone bezpośrednio nad wodą;
- Strefa „cichego” wypoczynku na którą składają się głównie tereny zajęte przez zespoły domów letnich, (ostatnio na ogół ograniczające dostępność dla osób postronnych). Do tej strefy zaliczają się głównie stoki wzniesień opadających w kierunku zbiornika, a szczególnie pas położony bezpośrednio nad wodą, za wyjątkiem centralnej części. Obszar tej strefy w ostatnich latach wyraźnie się rozszerza, obejmując również coraz szerzej tereny odległe od brzegów zbiornika, lecz odznaczające się korzystnym położeniem i atrakcyjnością krajobrazu (walory widokowe, bliskość lasu);
- Strefa infrastruktury gastronomiczno-rozrywkowej (i komunikacyjnej), obejmująca głównie centrum Gródka oraz miejsca koncentracji i „rozrządu” ruchu turystycznego, jak przy zaporze Rożnowskiej i w Bartkowej. W pozostałych miejscowościach nie wykształciły się wyraźnie takie strefy;
- Strefa turystyki pieszej i aktywnego wypoczynku, obejmująca praktycznie cały obszar gminy, lecz z wyraźnymi obszarami „węzłowymi”, którymi są w tym przypadku są obiekty dziedzictwa kulturowego oraz punkty i ciągi widokowe – głównie najwyższe części wierzchołków pogórskich.

2.5. Ochrona prawna środowiska przyrodniczego

Ochrona krajobrazu.

Cały obszar gminy położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu obejmującym teren byłego województwa nowosądeckiego (rozporządzenie Wojewody Nowosądeckiego z dnia 1.10.1997 r. – Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 43, poz. 147). Rozporządzenie, o którym mowa określa zakazy i nakazy, mające zapewnić warunki właściwej ochrony, stanowi również regulamin funkcjonowania obszaru.

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Wyspy Grodzisko.

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Wyspy Grodzisko został powołany Rozporządzeniem Wojewody Nowosądeckiego „w celu ochrony wyjątkowo cennego fragmentu krajobrazu naturalnego i kulturowego wyspy na jeziorze Rożnowskim”.

Do zespołu należy Wyspa Grodzisko wraz z przyległym pasem wód zbiornika. łączna powierzchnia zespołu wynosi 4 ha.

Projekt Rożnowsko – Ciężkowickiego Parku Krajobrazowego

Rozporządzeniem Wojewody Tarnowskiego w 1995 roku utworzono Ciężkowicko – Rożnowski Park Krajobrazowy. Plan ochrony parku wyznaczył jego granice w obszarze dawnego województwa nowosądeckiego. Na tym tle powstały wątpliwości kompetencyjne. Według opinii prawnej Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu Park powinien być powołany rozporządzeniem jednego wojewody, mimo że znajdował się w tym czasie na terenie dwóch województw. Tym bardziej, że powstanie parku zostało uzgodnione przez obu wojewodów i reżimy ochronne zostały ustalone dla całego obszaru projektowanego parku. Projekt parku był opiniowany również przez Radę Gminy w Gródku na jej XXII sesji 1 czerwca 1992 roku. Część parku, która znalazła się w obszarze województwa nowosądeckiego dla odróżnienia od części „tarnowskiej” miała nosić nazwę Rożnowsko – Ciężkowickiego Parku Krajobrazowego.

Nie wdając się w dywagacje dotyczące kompetencji wojewodów do stanowienia prawa na terenie województw ościennych w czasach przed reformą administracyjną można stwierdzić z dużą dozą prawdopodobieństwa, że jakkolwiek park został powołany do życia, to w obszarze gminy Gródek nie obowiązują ograniczenia wynikające z rozporządzenia wojewody tarnowskiego. Najlepszym, a i najbardziej logicznym działaniem byłoby powołanie parku o jednolitej dla całego obszaru nazwie. A po reformie administracyjnej powinno się to dokonać rozporządzeniem wojewody małopolskiego.

Według projektu parku, po jego opracowaniu w części sądeckiej, w granicach gminy Gródek ochronie ma podlegać powierzchnia 3634,5 ha.

Pomniki przyrody

nr rejestru	lokalizacja	przedmiot ochrony	obwód pnia	decyzja o objęciu ochroną
38	Bartkowa – Posadowa (w płytkim wąwozie, w grupie drzew)	buk zwyczajny	239	Roł. IX-3/64/63 z dn. 4.11.1963
43	Podole (na dziedzińcu kościelnym)	lipa drobnolistna 12 szt.	140 – 438	IX/3/75/63 z dn. 22.11.1963
49	Przydonica (na dziedzińcu kościelnym)	lipa drobnolistna 11 szt.	75 – 433	IX/3/75/63 z dn. 30.11.1963
69	Przydonica - Glinik (wł. J. Galica)	lipa drobnolistna	440	IX-3/85/63 z dn. 26.1.1964
111	Rożnów (założenie dworskie, „twierdza”)	lipa drobnolistna	395	8311/29/68 z dn. 22.2.1968
114	Przydonica (przy plebanii)	wierzba drzewiasta		8311/61/68 z dn. 1.4.1968
115	Przydonica – Glinik (wł. J. Galica)	jesion wyniosły	420	8311/96/68 z dn. 18.4.1968

263	Lipie (w zalesionym wąwozie nad potokiem)	klon	195	7140/45/78 z dn. 30.10.1978
264		lipa drobnolistna	370	7140/46/78 z dn. 30.10.1978
265		paklon 2 szt.	175; 140	7140/47/78 z dn. 30.10.1978
266		buk zwyczajny	340	7140/48/78 z dn. 30.10.1978
267	Zbyszyce (park przy dworze)	lipa drobnolistna, sosna wejmutka 2 szt. topola biała 2 szt.		7140/49/78 z dn. 30.10.1978
387	Zbyszyce (działka 51, wł. prywatna pp. Witowskich)	stanowisko: lili żłotogłów (Lilium martagon)	1 x 2,5 x 3 m	Rozp. Wojewody Nowosadeckiego z dn. 27.12.94, Dz.Urz. 26/94
401	Przydonica – Sikornik (posesja Przydonica 111, wł. pryw.)	lipa drobnolistna	546 (h=25)	Dz. Rozp. Wojewody Nowosadeckiego z 1996 r, Dz.Urz. 19/96
402	Tropie 84 (wł.pryw. pp. Hajduk)	lipa drobnolistna	300 (h=21)	
403	Gródek (działka 142, wł. pryw)	lipa drobnolistna	325 (h=26)	

2.6. Zasoby środowiska kulturowego

W myśl przepisów ustawy o ochronie dóbr kultury ochronie, rozumianej jako zapewnienie warunków utrzymania zespołów i obiektów w dobrej kondycji technicznej, artystycznej oraz ekspozycji w krajobrazie podlegają przede wszystkim obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Rejestr zabytków obejmuje następujące obiekty:

- Podole – Górowa – kościół parafialny, KS.A. 100.
- Przydonica – kościół, KS.A. 104, dec. V.-WK-101/30,
- Rożnów – dwór, KS.A. 149, dec. 208/70,
- Rożnów – beluard, KS.A. 701, dec. 501/93,
- Tropie – kościół parafialny, KS.A. 120, dec. 1.Kl.V.114/1,
- Zbyszyce – dwór, KS.A. 142, dec. 51/68/76,
- Zbyszyce – kościół, KS.A. 147, dec. 49/68.

Oprócz obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy znajduje się ponad 100 obiektów objętych ewidencją. Większość z nich to chałupy i zagrody oraz związane z nimi zabudowania gospodarcze (kuźnie, spichlerze), budynki towarzyszące obiektom sakralnym (plebania, organistówka, kostnica), szkoły. Ujęto też charakterystyczne dla wiejskiego krajobrazu krzyże, figury i kapliczki przydrożne.

Do ważniejszych, objętych ewidencją, obiektów znaczących dla kultury należą :

- Rożnów – ruiny zamku, zbudowanego przed 1370 r., (w ruinie od XVII w.),
- Rożnów – zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha,
- Tropie – kaplica z grotą, tzw. pustelnia św. Andrzeja Świerada,
- stanowisko archeologiczne na tzw. „Małpiej Wyspie” w Gródku (domniemana budowla ochronna).

Ponadto charakterystycznym elementem stanowiącym o specyfice miejsca jest zespół zabudowań kolonii pracowniczej przy zaporze w Rożnowie.

Pełna ewidencja obiektów zabytkowych zamieszczona jest w zbiorze opracowań analitycznych studium.

Na terenie gminy znajduje się 17 zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych (w Podolu Górowej, Przydonicy i Rożnowie) o niewielkiej wartości poznawczej.

Strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych

Wyznaczone zostały w otoczeniu zespołów zabytkowych w Tropiu, Rożnowie, Zbyszycach, Przydonicy i Podolu-Górowej.

Wymienione strefy funkcjonują jedynie na podstawie ustaleń miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy. Nie zostały one ustanowione odrębnymi decyzjami właściwego Konserwatora Zabytków. Istnieje zatem potrzeba szczególnego uwzględnienia problematyki konserwatorskiej przy opracowaniu nowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Waloryzacja środowiska kulturowego² wskazuje na celowość następujących kierunków działań ochronnych:

- rezerwat kulturowy – objęcie tą formą ochrony zespołu kościoła parafialnego, kompleksu pałacowego z parkiem i twierdzą bastionową oraz wzgórza zamkowego w Rożnowie jest uzasadnione wysoką wartością architektoniczną, artystyczną, historyczną i krajobrazową tych obiektów;
- park kulturowy – na ustanowienie tej formy ochrony zasługuje zespół kościoła parafialnego w Tropiu wraz z otoczeniem obejmującym dwa cmentarze z kaplicami i tzw. Pustelnią, ze względu na wysoką wartość historyczną i krajobrazową oraz znaczenie kulturowe tego kompleksu;
- strefy ochrony konserwatorskiej – należy nimi objąć cenne obiekty i zespoły w powiązaniu z otoczeniem krajobrazowym w miejscowościach: Podole Górowa, Przydonica i Zbyszycy.

Ustanowienie wyżej wskazanych form ochrony jest postulatem środowisk konserwatorskich. Warunkiem skutecznej ich realizacji jest wprowadzenie stosownych zmian ustawowych, tworzących podstawy prawne dla tego typu działań ochronnych.

2.7. Uwarunkowania planistyczne

2.7.1. Obowiązujące na terenie gminy akty prawne w zakresie gospodarki przestrzennej:

Podstawowym dokumentem planistycznym regulującym zasady gospodarki przestrzennej na obszarze gminy jest miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy Gródek nad Dunajcem zatwierdzony Uchwałą Nr 243/XXXV/94 Rady Gminy w Gródku nad Dunajcem z dnia 18 maja 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego z 1994 r. Nr 11 poz. 115).

Plan ten był kilkakrotnie zmieniany w zakresie przeznaczenia niewielkich terenów na określone cele (głównie mieszkalnictwo), stosownie do wniosków właścicieli gruntów. Kolejne uchwały Rady Gminy w Gródku nad Dunajcem dotyczące zmian planu publikowane były w następujących Dziennikach Urzędowych Województwa Nowosądeckiego:

- z 1994 r. Nr 24, poz. 263;
- z 1998 r. Nr 1, poz. 5;

oraz Województwa Małopolskiego:

- z 1999 r. Nr 8, poz. 52;
- z 1999 r. Nr 36, poz. 849;
- z 2000 r. Nr , poz. .

² w oparciu o opracowanie Regionalnego Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Krakowie pn. „Zasoby kulturowe gmin województwa nowosądeckiego”, Kraków, 1998.

Ponieważ plan został uchwalony na podstawie ustawy o planowaniu przestrzennym z roku 1985, to zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139, Nr 41, poz. 412 i Nr 111, poz. 1279) straci on moc z dniem 1 stycznia 2002 roku. Utrata ważności planu nie będzie dotyczyła terenów objętych zmianami wprowadzonymi w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tj. uchwalonymi po 1.01.1995 r.).

2.7.2. Miejsce gminy w programach regionalnych i ponadregionalnych:

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym nakłada na Wojewodę obowiązek sporządzenia wojewódzkiego rejestru zawierającego zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Przez zadania rządowe rozumie się inwestycje, których realizacja należy do zadań organów administracji rządowej i wymaga wprowadzenia rezerw terenowych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Do chwili obecnej nie powstały programy zadań rządowych.

Listę zadań, które powinny być traktowane jako projekt rejestru formułuje „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa nowosądeckiego”. W studium tym zawarto następujące propozycje zadań rządowych, mających związek z obszarem gminy Gródek nad Dunajcem:

- Zadania z zakresu gospodarki wodnej:
 - sanitacja zlewni rzeki Dunajec;
- Zadania z zakresu konserwatorskiej ochrony przyrody i kultury:
 - utworzenie Rożnowsko-Ciężkowickiego Parku Krajobrazowego,
 - tworzenie sieci rezerwatów kulturowych, ustanowionych w pierwszej kolejności dla zespołów najbardziej reprezentatywnych zarówno pod względem kompozycji, jak i rozwiązań architektonicznych, a także uwarunkowań historycznych. Na terenie gminy proponowane jest utworzenie rezerwatu dla zespołu zabytkowego w Tropiu;
- Zadania z zakresu leśnictwa:
 - uznanie wszystkich lasów w województwie za ochronne – niezależnie od struktury własnościowej i położenia.

3. W sferze technicznej

3.1. Zaopatrzenie w wodę

W gminie funkcjonują obecnie (bądź też są w przygotowaniu do realizacji) sieci wodociągowe w następujących miejscowościach:

- Bartkowa-Posadowa
- Bujne
- Gródek n/D
- Podole-Górowa
- Przydonica
- Rożnów
- Rożnów-Zapora
- Tropie

Sieć wodociągowa Bartkowa-Posadowa, Gródek, Podole-Górowa, Przydonica, Bujne

System ten bazuje na ujęciu wody w Bartkowej-Posadowej składającym się z czterech studni wierconych zlokalizowanych w północnym rejonie miejscowości.

- Studnia O-1 - wydajność 4,4 m³/h,

- Studnia O-2 - wydajność 4,1 m³/h,
- Studnia O-3 - wydajność 4,8 m³/h,
- Studnia O-4 - wydajność 1,2 m³/h,

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 30.03.2006 r.

Ujęcia te pobierają bardzo czyste tzw. wody szczelinowe, które nie wymagają uzdatniania ani dezynfekcji. Z ujęć tych woda dostarczana jest do sieci wodociągowej obejmującej miejscowości:

- Bartkowa-Posadowa,
- Podole-Górowa,
- Gródek nad Dunajcem,
- Przydonica.

Na sieci pracuje jeden zbiornik wyrównawczy o pojemności $V = 50 \text{ m}^3$ zlokalizowany w Bartkowej-Posadowej.

Istniejący system jest aktualnie rozbudowywany. Zgodnie z opracowanymi dokumentacjami przewiduje się:

- realizację dodatkowego zbiornika wyrównawczego w Bartkowej-Posadowej,
- rozbudowę wodociągu w Gródku n/D, w tym zbiornika wyrównawczego w południowej części miejscowości,
- budowę wodociągu dla wsi Bujne z dodatkowym ujęciem wody.

Sieć wodociągowa Rożnów

Ujęcie wody w Rożnowie składa się z dwóch studni wierconych zlokalizowanych nad Dunajcem w zachodnim rejonie miejscowości.

- Studnia Sb 1 - wydajność 1,4 m³/h,
- Studnia Sb-2 - wydajność 1,6 m³/h,

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne.

Z ujęć tych woda dostarczana jest do sieci wodociągowej obejmującej miejscowości:

- Rożnów,
- Roztoka-Brzeziny.

Na sieci zlokalizowane są dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności $V = 100 \text{ m}^3$ każdy.

Przy zbiorniku leżącym we wschodnim rejonie Rożnowa zlokalizowana jest przepompownia wody. Przepompownia ma za zadanie podwyższyć ciśnienie w sieci wodociągowej w kierunku wschodnim, aby umożliwić napełnienie drugiego zbiornika a tym samym zasilić w wodę wysoko położony przysiółek Łazy.

Sieć wodociągowa Rożnów-Zapora

Osiedle mieszkalne i zabudowa rekreacyjna przy zaporze są zasilane w wodę z jednego ujęcia wody powierzchniowej. Jest to ujęcie brzegowe składające się z dwóch studni filtracyjnych.

Woda z ujęcia pompowana jest pompami do sieci wodociągowej zasilającej w wodę wszystkie budynki zabudowy stałej i rekreacyjnej osiedla Rożnów-Zapora.

Wydajność ujęcia $Q_{\max} = 10,8 \text{ m}^3/\text{h}$.

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne.

Na sieci zlokalizowane są dwa zbiorniki wyrównawcze:

- pojemności $V = 600 \text{ m}^3$ obok Kasyna,
- pojemności $V = 54 \text{ m}^3$ nad ośrodkiem Kopalni Węgla Kamiennego.

Sieć wodociągowa Tropie

Obecnie zachodnia część wsi Tropie zasilana jest w wodę z istniejącego ujęcia o maksymalnej wydajności wynoszącej 10 m³/h.

Ujęcie posiada pozwolenie wodno-prawne.

Z ujęcia tego woda dostarczana jest do istniejącej sieci wodociągowej zaopatrującej w wodę ok. 20 % mieszkańców wsi..

Na sieci zlokalizowany jest jeden zbiornik wyrównawczy o pojemności $V = 100 \text{ m}^3$.

Urząd gminy jest w posiadaniu projektu technicznego sieci wodociągowej dla całej wsi Tropie. Projekt ten zawiera opracowanie ujęcia wody o przewidywanej maksymalnej wydajności 10 m³/h zlokalizowanego w centralnym rejonie wsi oraz sieć wodociągową ze zbiornikiem wyrównawczym o

pojemności $V = 100 \text{ m}^3$. Po wykonaniu zaprojektowanych inwestycji wieś Tropie będzie w całości zaopatrzona w wodę.

3.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Tylko dwie miejscowości: Rożnów i Gródek n/D oraz osiedle przy zaporze (Rożnów) posiadają sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalniami ścieków.

Kanalizacja w Rożnowie

Rożnów w 90 % posiada kanalizację sanitarną. Jedyne przysiółek Łazy nie jest wyposażony w urządzenia kanalizacyjne. Kanalizacja grawitacyjna odprowadza ścieki do oczyszczalni biologicznej typu BIOKON o maksymalnej wydajności $100 \text{ m}^3/\text{d}$.

Kanalizacja Rożnów-Zapora

- Kanalizacja sanitarna:
Osiedle przy zaporze jest w całości skanalizowane. Ścieki sanitarne odprowadzane są z obiektów stałych i z większych rekreacyjnych (domy wczasowe). Jest to sieć grawitacyjna odprowadzająca ścieki do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej typu MINIBLOK o maksymalnej wydajności $100 \text{ m}^3/\text{d}$. Oczyszczone ścieki zrzucane są bezpośrednio do rzeki Dunajec poniżej zapory.
- Kanalizacja opadowa:
W osiedlu przy zaporze istnieje także sieć kanalizacji opadowej zbierająca wody opadowe z całego terenu osiedla. Przechwycone wody opadowe zrzucane są sześcioma głównymi kolektorami odpływowymi bezpośrednio do rzeki Dunajec poniżej zapory. Cała sieć kanalizacji opadowej pracuje w systemie grawitacyjnym.

Kanalizacja w Gródku n/Dunajcem

60 % zabudowań mieszkańców stałych Gródka n/Dunajcem jest podłączonych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

Jest to kanalizacja grawitacyjna odprowadzająca ścieki do oczyszczalni biologicznej typu BIOKON o maksymalnej wydajności $212 \text{ m}^3/\text{d}$, zlokalizowanej w centrum Gródka. Zrzut oczyszczonych ścieków bezpośrednio do zbiornika rożnowskiego.

Pozostała część gospodarstw oraz obiekty rekreacyjne zgrupowane głównie nad brzegiem zbiornika ścieki sanitarne odprowadzają do indywidualnych zbiorników na ścieki.

3.3. Gazownictwo

Wszystkie miejscowości gminy zaopatrzone są w gaz. Zasilanie poszczególnych miejscowości następuje poprzez gazociągi średniego ciśnienia. Źródłem zaopatrzenia w gaz są dwie stacje redukcyjne I stopnia położone poza obszarem gminy, w miejscowościach: Tymowa oraz Łęka Siedlecka w gminie Korzenna.

Stacja redukcyjna w Tymowej zasila północno zachodnią część gminy tj. miejscowości Rożnów, Tropie i Roztoka-Brzeziny.

Główny gazociąg zasilający biegnie przez Tropie i posiada średnicę $\varnothing 140 \text{ PE}$, dalej występują gazociągi od $\varnothing 110 \text{ PE}$ do $\varnothing 40 \text{ PE}$.

Stacja redukcyjna gazu, znajdująca się na terenie miejscowości Łęka Siedlecka, zasila południową i zachodnią część gminy, a więc miejscowości: Przydonica, Podole Górowa, Bartkowa Posadowa, Gródek Nad Dunajcem oraz Zbyszyce.

Główny gazociąg zasilający biegnie przez miejscowość Przydonica i posiada średnicę $\varnothing 160 \text{ PE}$, na dalszych odcinkach występują sieci od $\varnothing 110 \text{ PE}$ do $\varnothing 40 \text{ PE}$.

Układy sieci gazowych zasilanych z ww. dwóch stacji redukcyjnych gazu nie są połączone.

Istniejący system sieci gazowych średniego ciśnienia na terenie gminy Gródek zapewnia dostawę gazu dla istniejących odbiorców w zakresie potrzeb komunalnych i częściowo grzewczych. Sieci są w dobrym stanie technicznym.

Istniejące i projektowane sieci gazowe na terenie gminy nie stwarzają istotnych ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. Minimalna wymagana odległość do obiektów kubaturowych wynosi 1,5 m.

3.4. Elektroenergetyka

Odbiorcy energii elektrycznej zaopatrywani są w energię elektryczną w oparciu o główny punkt zasilania 110/SN „Rożnów”. To źródło energii pełni rolę stacji redukcyjnej zaopatrującej w energię elektryczną również częściowo tereny gmin przyległych. Po stronie najwyższych napięć 110 kV powiązane jest ono z elektrownią „Rożnów” oraz GPZ Nowy Sącz.

Linia najwyższych napięć 110 kV przebiegająca przez teren gminy wymaga zachowania strefy ochronnej wyłączonej spod zabudowy.

Poszczególni odbiorcy energii elektrycznej zaopatrywani są poprzez układ sieci rozdzielczej średniego napięcia zasilający poszczególne stacje transformatorowe 15/0,4 kV zlokalizowane na terenie gminy oraz z sieci niskiego napięcia.

Sieć średniego napięcia pracuje w wykonaniu napowietrznym. Również stacje transformatorowe wybudowane są jako słupowe.

Zarówno sieci energetyczne jak również urządzenia zasilające średniego napięcia nie stwarzają zasadniczych uwarunkowań w rozwiązaniach urbanistycznych.

Natomiast zlokalizowana na terenie gminy linia napowietrzna najwyższych napięć 110 kV wymaga zachowania stref ochronnych po ok. 15 m od osi linii.

3.5. Telekomunikacja

Abonenci na terenie gminy obsługiwani są za pośrednictwem centrali telefonicznej zlokalizowanej na terenie wsi Bartkowa oraz częściowo przez centralę w Rożnowie. Centrale te współpracują w ruchu automatycznym z centralą rejonową w Nowym Sączu kablem światłowodowym. Obie centrale są obiektami nowymi oddanymi do eksploatacji w ostatnim czasie. Całość obsługi telekomunikacyjnej funkcjonuje w pełnym ruchu automatycznym. Praktycznie cała sieć abonencka na terenie gminy wykonana jest jako napowietrzna. Połączenia międzycentralowe wykonane są jako kablowe.

W Tropiu istnieje ponadto Radiowy System Dostępu Abonenckiego, który pozwala na zakładanie stacji abonenckich abonentom trudno dostępnym z racji oddalenia od centrali i trudnych warunków terenowych.

3.6. Komunikacja

Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi:

- **droga wojewódzka nr 975** (Dąbrowa Tarnowska – Wojnicz – Zakliczyn) – granica gminy – Bartkowa-Posadowa – Podole-Górowa – Gródek n/Dunajcem – Wilkonosza) – granica gminy – (Dąbrowa), pełniąc funkcję **drogi zbiorczej**,

oraz drogi powiatowe, pełniące funkcje dróg zbiorczych i lokalnych:

- **droga powiatowa nr 25301** Gródek n/Dunajcem – Bartkowa – Łazy – Rożnów – Tropie, na odcinku Gródek – Rożnów pełniąc funkcję **drogi zbiorczej**, na pozostałym odcinku **drogi lokalnej**, posiadającej połączenie przeprawą promową przez Dunajec do drogi krajowej nr 99,
- **droga powiatowa nr 25302** Rożnów – Gierowa – granica gminy - (Witowice Dolne, pełniąc funkcję **drogi zbiorczej**,

- **droga powiatowa nr 25303** Rożnów – Rożnów Zapora, pełniąca funkcję **drogi lokalnej**,
- **droga powiatowa nr 25307** Sienna – Jelna – granica gminy – (Siedlce), pełniąca funkcję **drogi zbiorczej**,
- **droga powiatowa nr 25308** Podole-Górowa – Przydonica – granica gminy – (Łąka Siedlecka), pełniąca funkcję **drogi lokalnej**,
- **droga powiatowa nr 25310** (Korzenna – Jasienna) – granica gminy – Przydonica, pełniąca funkcję **drogi lokalnej**,
- **droga powiatowa nr 25311** (Niecew – Lipnica Wielka) – granica gminy – Podole-Górowa, pełniąca funkcję **drogi lokalnej**.

Z wyjątkiem kilku krótkich odcinków drogi układu podstawowego posiadają nawierzchnię asfaltową i podstawowe parametry techniczne przewidziane dla dróg IV i V klasy technicznej.

Układ drogowy uzupełniający tworzą lokalne i dojazdowe drogi gminne, w większości o nawierzchni twardej, w dużej mierze o nawierzchni ulepszonej. Najważniejsze lokalne (L) i dojazdowe (D) drogi gminne to:

- Tropie – Roztoka-Brzeziny – granica gminy – (Paleśnica) (L)
- Zbyszyce – granica gminy - (Dąbrowa) (L)
- Lipie – Zbęk – granica gminy – (Miłkowa) (L)
- Skała – Zbęk (D)
- Bartkowa-Posadowa – Gródek n/Dunajcem (D)
- Łazy – Wiesiółka (D)
- Rożnów – Łazy (D)
- Zagórze – granica gminy – (Witowice Dolne) (D)

Aktualny układ komunikacyjny gminy generalnie nie wykazuje znaczących braków w zakresie gęstości sieci drogowej. Powiązania wewnętrzne sołectw z siedzibą gminy są zadawalające. Przebiegające przez gminę droga regionalna nr 975 prowadzi na odcinku w granicach gminy w większości ruch lokalny i źródłowo – docelowy w stosunku do gminy; udział tranzytu szacuje się na 30 - 50 % w zależności od pory roku. Usytuowanie drogi nr 975 w stosunku do zabudowy wsi Gródka, Podola i Siennej jest przyczyną uciążliwości komunikacyjnej dla części mieszkańców wsi. Pozostały ruch lokalny odbywa się na drogach powiatowych i gminnych, przy czym ciąg drogi nr 18122 pełni w ograniczonym zakresie funkcję tranzytową.

Największe obciążenia ruchowe (dane z Generalnego Pomiaru Ruchu 1995) występują na drodze nr 975 i wynoszą na odcinku pomiędzy Gródkiem i Dąbrową ok.1750 pojazdów na dobę (SDR), udział ruchu ciężkiego nie przekracza 10 %; prognoza na rok 2015 zakłada wzrost natężenia ruchu do ok. 3700 pojazdów SDR. Na pozostałych drogach dobowe natężenia ruchu nie przekraczają 1500 pojazdów (SDR)

Istniejąca sieć drogowa charakteryzuje się na wielu odcinkach niedostosowaniem parametrów technicznych do współczesnych wymogów ruchu (zanizone promienie łuków, nienormatywne spadki podłużne); szczególnie duże braki występują w zakresie segregacji ruchu pieszego i rowerowego.

Główne problemy komunikacyjne:

- Szybki wzrost natężeń ruchu, szczególnie na drodze wojewódzkiej nr 975 (tendencja wzrostowa o ok. 110 % potwierdzona w prognozie ruchu DODP na rok 2015), skutkujący wzrostem zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników i pogorszeniem parametrów dostępności gminy;
- Brak segregacji ruchu tranzytowego i lokalnego na przebiegających przez teren gminy odcinkach dróg zbiorczych;
- Konieczność weryfikacji ustaleń planistycznych w zakresie szerokości linii rozgraniczających:

drogi klasy G:

- szerokość jezdni na terenie zabudowy min. 6,5 m
- szerokość jezdni poza terenem zabudowy min. 6,0 m.
- szerokość w liniach rozgraniczających min. 25,0 m.
- orientacyjna odległość granicy strefy zagrożenia od krawędzi jezdni 30,0 m
- orientacyjna odległość granicy strefy uciążliwości drogi od krawędzi jezdni 60,0 m.

drogi klasy Z:

- szerokość jezdni na terenie zabudowy min. 6,5 m
- szerokość jezdni poza terenem zabudowy min. 5,5 m.
- szerokość w liniach rozgraniczających min. 20,0 m.
- orientacyjna odległość granicy strefy zagrożenia od krawędzi jezdni 20,0 m
- orientacyjna odległość granicy strefy uciążliwości drogi od krawędzi jezdni 40,0 m.

drogi klasy L:

- szerokość jezdni na terenie zabudowy min. 5,0 m.
- szerokość jezdni poza terenem zabudowy min. 5,0 m.
- szerokość w liniach rozgraniczających:
 - na terenie zabudowy min. 12,0 m.
 - poza terenem zabudowy min. 15,0 m.
- orientacyjna odległość granicy strefy uciążliwości drogi od krawędzi jezdni 20,0 m.

drogi klasy D:

- szerokość jezdni:
 - min. 3,0 m. (1 pas ruchu).
 - min. 4,5 m. (2 pasy ruchu)
- szerokość w liniach rozgraniczających:
 - na terenie zabudowy min. 10,0 m.
 - poza terenem zabudowy min. 15,0 m.

▪ **Określenie zasięgu:**

- **stref zagrożenia**, w których niedopuszczalna jest lokalizacja obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi oraz prowadzenie gospodarki rolnej oraz
- **stref uciążliwości**, w których należy zapewnić maksymalną skuteczną ochronę istniejących obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi,

Strefy powyższe należy określić wzdłuż istniejących dróg głównych i zbiorczych o prognozowanym natężeniu ruchu dobowego (SDR) powyżej 500 poj/dobę. Orientacyjny zasięg stref zagrożenia i uciążliwości podano powyżej; ich uściślenia dokonać można w oparciu o ustalenia ocen oddziaływania na środowisko (OOS);

- Utworzenie (w oparciu o wnioski z OOS) **obszarów ograniczonego użytkowania**, obejmujących tereny, na których z powodu braku możliwości całkowitej eliminacji ponadnormatywnego oddziaływania drogi na środowisko występują ograniczenia i utrudnienia w korzystaniu z tych terenów w dotychczasowy sposób. Dla obszarów tych należy określić ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, sposób korzystania z niego, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz (w razie potrzeby) zasięg stref oddziaływań ekstremalnych, w których wymagana będzie całkowita zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania terenu;
- szkodliwe oddziaływanie ruchu drogowego na środowisko ogranicza lub utrudnia korzystanie z terenu w dotychczas ustalony sposób **stref ochronnych** – oddziaływań maksymalnych (ekstremalnych), wymagających zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania obszaru, który obejmują, z powodu braku możliwości ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania drogi;
- Konieczność uporządkowania systemu parkowania w rejonach koncentracji potrzeb parkingowych (rejon centrum siedziby gminy, obiektów handlowych i usługowych, urządzeń sportowych);
- Brak lokalnych stacji paliw, ułatwiających mieszkańcom gminy zaopatrzenie w paliwo;

- Brak rozwiązań systemowych komunikacji zbiorowej;
- Brak segregacji ruchu pieszego i rowerowego na drogach głównych i zbiorczych.

3.7. Gospodarka odpadami

W gminie nie ma uchwały w sprawie zasad utrzymania czystości i porządku.

System usuwania odpadów jest oparty na 61 pojemnikach (2,2 m³) do zbierania odpadów stałych i 31 pojemnikach (2,2 m³) do zbierania odpadów segregowanych. Przy czym kontenery poza wsiami Gródek i Rożnów zostały rozstawione w kwietniu 1999 roku. Usytuowanie pojemników jest uzgadnianie z sołtysami. Wywóz odpadów realizuje Komunalny Zakład Budżetowy posiadający samochód specjalistyczny do wywozu odpadów. Kontenery opróżniane są z częstotliwością 4 razy w miesiącu. W miarę potrzeb częstotliwość wywozu jest większa.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ZALECENIA W ZAKRESIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ I GOSPODARCZEJ GMINY

1. W sferze społeczno-gospodarczej

1.1. Rozwój demograficzny

Charakterystyka prognozowanych zmian demograficznych

Wg opracowanej dla potrzeb niniejszego studium pomigracyjnej prognozy demograficznej ludność gminy wynosić będzie:

- w roku 2005 8,55 tys. osób
- w roku 2010 8,80 tys. osób
- w roku 2015 9,02 tys. osób
- w roku 2020 9,15 tys. osób.

Ważnym aspektem przekształceń strukturalnych będzie tzw. „falowanie” cząstkowych grup wiekowych - często odmienny w czasie przyrost ew. spadek, wyrażony zarówno w liczbach bezwzględnych jak również w udziale cząstkowych grup wiekowych w ogólnej populacji ludności. Przekształcenia te wymuszać będą konieczność formułowania adekwatnych do perspektywicznych potrzeb miejscowej społeczności kierunków rozwoju infrastruktury społecznej. Przykładowo: dostosowywanie lokalnej bazy szkolnej do zmieniającego się w czasie zapotrzebowania na kształcenie, czy też objęcia opieką zdrowotną i społeczną zwiększającej się populacji ludności starszej.

Liczebność ludności w wieku przedprodukcyjnym będzie ulegać zmniejszaniu praktycznie aż do 2005 r. i dopiero w dalszym okresie perspektywnym powinno nastąpić odwrócenie tej spadkowej tendencji, osiągając w 2015 r. obecnie notowany poziom.

I tak w zakresie:

- liczebności dzieci w wieku żłobkowym (0-2 lata) : spodziewać się trzeba wzrostu (o 50 osób) populacji do 2010 r. (efekt wchodzenia w wiek rozrodczy liczebnie liczniejszych roczników), w latach następnych nastąpić może powolny spadek tej grup wiekowych;
- liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) po spodziewanym spadku do 2000 r. (o 40 osób) powinna w kolejnych latach, aż do 2010 r. systematycznie wzrosnąć (o ca 70 osób), aby w latach kolejnych ulec ponownemu obniżeniu;
- liczebność dzieci w wieku szkoły podstawowej (7-12 lat): co najmniej do 2005 r. następować będzie spadek tej populacji (o około 30 osób), później nastąpi stabilizacja tej grupy wiekowej;
- liczebność młodzieży w wieku gimnazjalnym (13-15 lat): do 2005 r. utrzymywać się będzie stopniowo spadek (o 30 osób)
- liczebność młodzieży w wieku licealnym (16-18 lat); osiągnie w 2000 r swoje apogeum, aby w latach następnych stopniowo obniżyć się, (w latach 2001-2015 o około 40 osób).

Populacja ludności w wieku produkcyjnym będzie wzrastać praktycznie aż do 2015 r. (w sumie o ok. 630 osób). Wzrost ten będzie rezultatem wchodzenia w wiek produkcyjny (szczególnie w ciągu najbliższych kilku lat) licznych roczników obecnie uczących się w szkołach średnich. Zaznaczyć jednak trzeba, że tempo tego przyrostu może maleć w poszczególnych okresach pięcioletnich. Przedstawionym powyżej zmianom towarzyszyć będzie zaznaczający się proces starzenia się ludności

w wieku produkcyjnym (wzrastający odsetek ludności w wieku niemobilnym z 15,1% w 1997 do 19,3% w 2020 r.).

W cząstkowych grupach wieku produkcyjnego na szczególną uwagę zasługują zmiany w:

- tzw. grupie kształcenia na poziomie szkoły wyższej, ewentualnie tzw. stabilizacji zawodowej (19-24 lat): liczba ludności zwiększy się do 2005 r. o ok. 60 osób aby w kolejnych pięcioleciach zmniejszyć się (w latach 2006-2020 o 120 osób).
- tzw. grupie zakładania rodziny - nowych gospodarstw domowych - (19 - 29 lat): liczebność tej populacji wzrośnie do 2010 o ok. 90 osób, a do roku 2020 nastąpić może stopniowe jej obniżanie.

Systematycznie wzrastać będzie liczebność **populacji ludności w wieku poprodukcyjnym**. W okresie prognostycznym (1998-2020) populacja ta powinna ulec zwiększeniu o około 400 osób. W rezultacie opisanych zmian w 2020 roku odsetek tej grupy ludności w ogólnej liczbie mieszkańców gminy osiągnie poziom 16,9%.

Konsekwencje zmian w wielkościach i strukturze ludności dla kształtowania perspektywicznej polityki społeczno-gospodarczej i przestrzennej w gminie Gródek n. Dunajcem

Jednym z decydujących elementów kształtowania przyszłościowej polityki społeczno-gospodarczej jest przewidywany przyrost liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Prognoza zakłada, że do 2020 roku, czyli w przeciągu najbliższych dwudziestu lat, populacja ludności w wieku produkcyjnym może zwiększyć się w gminie o nieco ponad 0,6 tys. osób.

Przyjmując utrzymanie się współczynników aktywności zawodowej na obecnym poziomie prognozować można, że w latach 1998-2020 podaż zasobów pracy w gminie zwiększyć się może o około 0,4 - 0,5 tys. osób.

Przyrost nowych zasobów pracy, którym należałoby stworzyć miejsca pracy, to jedno z podstawowych wyzwań stojących przed władzami gminy. Problem ten nabiera szczególnego znaczenia w kontekście, jak się wydaje nieuchronnej – w okresie perspektywicznym - restrukturyzacji gminnego rolnictwa, której efektem może być „uwalnianie” wolnej siły roboczej, utajonej obecnie w indywidualnych gospodarstwach rolnych w formie tzw. przeludnienia agrarnego.

1.2. Mieszkalnictwo

Według prognozy ludności i gospodarstw domowych ludność w gminie Gródek nad Dunajcem wzrosnąć ma w ciągu 20 lat do 9,15 tys. osób, zaś liczba gospodarstw domowych ma osiągnąć poziom 2,86 tys.

Oznacza to, że dla założonego celu osiągnięcia relacji 1 gospodarstwo / 1 mieszkanie, zasób mieszkaniowy powinien wzrosnąć (do 2020 r.) do 2 855 mieszkań, czyli o 918 lokale (średnioroczny przyrost ok. 44 mieszkań), w stosunku do 1999 roku. Przyrost netto mieszkań (po uwzględnieniu ubytków) wyniósłby w tym okresie 903 lokale.

Osiągnięty zostałby w ten sposób poziom ok. 312 mieszkań przypadających na 1000 osób - mieszkańców gminy Gródek nad Dunajcem .

W oparciu o obserwację dotychczasowych tendencji można przewidywać, że w najbliższych latach inwestorami ok. 30 % nowych budynków mieszkalnych lub mieszkalno-zagrodowych na terenie gminy Gródek nad Dunajcem będą rodzimi mieszkańcy gminy. Dalsze 30 % budynków zostanie zbudowane przez powracających członków rodzin mieszkańców gminy. Istotne znaczenie z punktu widzenia wzrostu popytu mieszkaniowego ma fakt występowania obecnie na terenie gminy stosunkowo wysokiego odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym.

Znaczna część budynków mieszkalnych (ok. 40 %) wzniesiona będzie przez osoby przybywające ze stosunkowo nieodległych większych miast Kraków, Katowice, Tarnów). Inwestorzy ci zainteresowani

są budową domów szczególnie na terenie wsi: Rożnów, Lipie, Tropie, Gródek n.Dunajcem i Bartkowa Posadowa.

Z budownictwem mieszkaniowym łączy się problem towarzyszącej mu infrastruktury technicznej, nie tylko na nowo przygotowanych terenach, ale w ramach już istniejącej zabudowy. Problemem istotnym w tym zakresie jest brak oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej w większości wsi.

W związku z zakładanym rozwojem gospodarczym gminy, skierowanym przede wszystkim na rozwój turystyki i usług w zakresie rekreacji i aktywnego wypoczynku, przewiduje się znaczny rozwój agroturystyki. Wiązać się to będzie prawdopodobnie z modernizacją niektórych istniejących budynków mieszkalnych, celem dostosowania znajdujących się w nich lokali do wynajmu sezonowego lub całorocznego. Polegać to będzie na zmianie układu pokoi i wyposażenia w instalacje. Należy przy tym przewidywać zachowanie, wzgl. uwydatnienie zabytkowego charakteru budynków.

1.3. Usługi publiczne

Poprawa dostępności usług publicznych na terenie gminy Grodek n/Dunajcem będzie wymagała podjęcia działań (w tym również zapewnienia odpowiedniej rezerwy terenów), w których powinny mieścić się następujące przedsięwzięcia:

Ochrona zdrowia

- usunięcie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiekcie służby zdrowia w Rożnowie oraz budowa parkingu przy przychodni,
- zapewnienie w dłuższej perspektywie czasowej pomieszczeń (w obiektach już istniejących lub nowych) dla minimum trzech lekarzy w tym uruchomienie placówki ochrony zdrowia w południowej części gminy w Jelnej;

Oświata

- rozbudowa szkoły podstawowej w Podolu o 6 sal oraz oddzielenie (osobne wejście) gimnazjum od szkoły podstawowej;
- dobudowa dodatkowych sal w gimnazjum w Jelnej wraz z budowa sali gimnastycznej;
- adaptacja na cele gimnazjum dodatkowych pomieszczeń w budynku w Rożnowie;
- uruchomienie średniej szkoły zawodowej w realizowanym obecnie nowym budynku szkolnym w Gródku n/Dunajcem;
- budowa sal gimnastycznych w Rożnowie (obecnie stan „0”) oraz w Roztoce Brzezinach, w Lipiu., Gródku;
- budowa boisk przyszkolnych w miejscowościach Gródek n/Dunajcem oraz Lipie, oraz rozbudowa boisk szkolnych w Rożnowie i Jelnej;

Kultura, rozrywka

- uruchomienie gminnej biblioteki wraz z czytelnią oraz salą internetową w Gródku n/Dunajcem;
- uruchomienie biblioteki wraz z czytelnią w Jelnej, Przydonicy i Siennej;
- uruchomienie świetlic przeznaczonych na działalność kulturalną w miejscowościach Przydonica i Gródek n/Dunajcem;

Sport, turystyka, rekreacja

- budowa kortów tenisowych w miejscowościach Jelna, Przydonica, Gródek n/Dunajcem;
- budowa boiska sportowego w Gródku i w dalszej perspektywie w większych miejscowościach gminy (z przeznaczeniem dla młodzieży szkolnej i ewentualnie powstających zespołów sportowych);
- budowa pływalni krytej w Podolu Górowej oraz w dalszej perspektywie w Przydonicy, Rożnowie, Gródku;
- budowa wyciągów narciarskich w Rożnowie i Przydonicy (m.in. z przeznaczeniem dla przyjeżdżającej na zimowiska młodzieży);

Administracja, bezpieczeństwo publiczne

- rozbudowa urzędu gminy w Gródku;
- budowa remizy dla OSP w Jelnej oraz ewentualnie w innych miejscowościach dla powstających OSP;
- budowa zbiorników p-poż w Jelnej i Przydonicy.

1.4. Rozwój gospodarczy gminy

Duża liczba bezrobotnych i groźba degradacji gospodarczej gminy na skutek braku perspektyw dla aktywnej części ludności gminy nasuwa konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na stworzenie możliwości rozwoju gospodarczego.

Położenie geograficzne gminy i jej atrakcyjność dla turystyki, sportu i rekreacji, zwłaszcza wobec braku innych atutów sprawia, że w tej właśnie dziedzinie poszukuje się głównych możliwości rozwoju gospodarczego.

Konieczne są działania gminy dla stworzenia ogólnych warunków sprzyjających dalszemu rozwojowi usług turystycznych. Powinny one być skoncentrowane w kilku podstawowych kierunkach:

- Utrzymanie dobrego stanu Jeziora Rożnowskiego:
 - realizacja programu odmulenia jeziora, a zwłaszcza ograniczenie strefy intensywnego odkładania się osadów w górnej jego części i minimalizacja napływu rumowiska. Z uwagi na konieczność wysokich nakładów przekraczających możliwości gminy wymagana jest koordynacja działań gmin sąsiednich,
 - zapewnienie właściwego stanu sanitarnego jeziora poprzez kompleksowe uporządkowanie gospodarki ściekowej;
- Poprawa standardów w zakresie pozostałych systemów infrastruktury technicznej (głównie wodociągów) oraz komunikacji. W tym zakresie niezbędna jest poprawa stanu dróg oraz tworzenie sieci ogólnodostępnych parkingów, głównie w rejonach koncentracji usług oraz ruchu turystycznego;
- Zapewnienie bezpieczeństwa zarówno dla stałych mieszkańców gminy jak też dla osób przybywających na teren gminy celem wypoczynku, uprawiania turystyki i sportów. Chodzi tu zarówno o ochronę mieszkańców gminy i turystów od zagrożeń typu kryminalnego (szczególnie dotyczy to sezonu letniego), jak też bezpieczeństwa dla uprawiających pływanie, żeglarstwo, kajakarstwo i inne sporty wodne. W szczególności duże znaczenie ma utrzymanie stałego całodobowego posterunku policji na obszarze gminy, a także odpowiednich służb ratowniczych na obszarze jeziora;
- Promocja gminy jako miejsca korzystnych inwestycji – ponieważ bez prywatnych inwestorów współpracujących z gminą (która może zapewnić im lokalizację, media itp.) możliwości podniesienia poziomu konkurencyjności gminy jako obszaru żyjącego z turystyki będą ograniczone.

1.5. Turystyka i rekreacja

Dotychczasowy rozwój ruchu turystyczno-rekreacyjnego oraz rysujące się tendencje jego rozwoju i przemian wskazują na pożądane kierunki rozwoju:

- porządkowanie i poprawa standardu bazy, nawet kosztem likwidacji pewnej jej, najbardziej zdekapitalizowanej części,
- wydzielenie grupy popularnych usług rozrywkowych, z zapewnieniem, w miarę możliwości izolacji od terenów bardziej „cichego” wypoczynku,
- poszerzenie oferty w sposób umożliwiający wydłużenie sezonu (rozwój bazy agroturystycznej, tworzenie warunków czynnego wypoczynku nie koniecznie związanego ze zbiornikiem wodnym, np. tereny gier sportowych, hippika, kolarstwo terenowe, organizacja różnego rodzaju szkoleń, kursów itp.),

- wyznaczenie licznych tras spacerowych, dydaktycznych (np. w dolinie potoku w Lipiu wraz z drzewami pomnikowymi, skalnym korytem potoku), rowerowych, kierujących zainteresowanych w atrakcyjne miejsca gminy poza bezpośrednim otoczeniem zbiornika,
- promocja zewnętrzna gminy podkreślająca atrakcyjność całego jej obszaru.

1.6. Gospodarka rolna

Biorąc pod uwagę aktualny stan rolnictwa w gminie i całokształt uwarunkowań gospodarczo-ekonomicznych, w odniesieniu do gospodarki przestrzennej można sformułować następujące wnioski:

- dalszy skuteczny ekonomicznie rozwój rolnictwa w gminie wymaga wyodrębnienia terenów dla powstania infrastruktury umożliwiającej działalność gminnych podmiotów gospodarczych (skup, przechowywanie, przetwarzanie i zbyt) wyprodukowanych w gminie artykułów rolnych. Ich istnienie zminimalizuje negatywne dla miejscowego rolnictwa zjawisko związane z działalnością podmiotów obcych pośredniczących w handlu,
- biorąc pod uwagę zachodzące zmiany na rynku zbytu i konieczność zwiększenia konkurencyjności, korzystnym rozwiązaniem jest powstanie grupy rolnych gospodarstw ekologicznych. Ich działalność zminimalizuje problem ewentualnego nadmiaru siły roboczej. Może również uaktywnić miejscowy drobny przemysł przetwórczy i zwiększyć handel (np. "firmowy") ekologicznymi produktami spożywczymi,
- rozwój rolnictwa ekologicznego dobrze korespondującego z agroturystyką może stanowić alternatywę ekonomiczną dla pewnej grupy ludności rolniczej. W odniesieniu do gospodarki przestrzennej działaniem pożądanym wydaje się być wyłączenie spod zainwestowania gruntów o najwyższej produktywności.
- szanse powodzenia i efektywność rolnictwa należy wiązać z dalszym rozwojem różnych form turystyki, jako podstawowego elementu kształtującego gospodarkę gminy. Gospodarka przestrzenna winna zatem uwzględnić możliwość zaplanowania i realizacji (a także modernizacji już istniejącej):
 - bazy mieszkaniowej umożliwiającej świadczenie usług turystycznych i agroturystycznych spełniających wymogi formalnej kategoryzacji,
 - nowej i atrakcyjnej infrastruktury turystycznej (wytyczenie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, konnych, punktów widokowych) umożliwiającej bezkonfliktowe dla środowiska korzystanie z walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

1.7. Gospodarka leśna

Ze względu na duży stopień zalesienia obszaru gminy gospodarka leśna w przyszłości może odgrywać istotną rolę w kształtowaniu dochodów mieszkańców gminy. Dotyczy to jednak przede wszystkim obszaru leśnego znajdującego się w użytkowaniu właścicieli indywidualnych. Podstawową funkcją tych lasów jest efektywna produkcja surowca drzewnego.

Aktualny stan użytkowania gruntów i zwiększające się powierzchnie odłogów sugeruje, iż mogą również zaistnieć w gminie możliwości zwiększenia obszaru leśnego. Może się to dokonać w wyniku zmiany przeznaczenia części gruntów najmniej rolniczo produktywnych pod zalesienia. Kierunek ten jednak do momentu osiągnięcia przez nowo zakładane drzewostany wieku produkcyjnego, nie będzie generował bezpośrednich zysków finansowych dla właścicieli. Co więcej: ze względu na wiodącą funkcję ochrony wód będą one wymagały w początkowym okresie hodowli nieco większych nakładów finansowych. Tym niemniej zwiększenie stopnia lesistości jest działaniem celowym ze względu na szczególną wartość lasów w środowisku która wiąże się z:

- eliminacją monotonii krajobrazu,
- funkcjami wodo- i glebochronnymi,
- utrzymaniem odpowiednich proporcji pomiędzy obszarami leśnymi a pozostałymi formami użytkowania ziemi, jako podstawowej bazy do rozwoju rolnictwa ekologicznego.

W odniesieniu do obszaru lasów państwowych znajdujących się w granicach gminy, istniejąca dokumentacja urzędowa nie dopuszcza (poza koniecznymi zabiegami sanitarnymi i

pielegnacyjnymi) żadnych innych form gospodarowania, które mogłyby w sposób wyraźny wpływać na stymulowanie gospodarki w gminie. Tym niemniej bardzo ich wysoka wartość zarówno krajobrazowa jak i ochronna (drzewostany o dużym zróżnicowaniu gatunkowym, przewaga drzewostanów starszych) stanowi istotny element zwiększający atrakcyjność turystyczną gminy. Ma to więc istotny wymiar gospodarczy.

2. W sferze uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych

2.1. Kierunki polityki gminy w zakresie kształtowania struktury przestrzennej i ochrony środowiska

2.1.1. Główne strefy predyspozycji funkcjonalnych gminy

Podstawową metodą realizacji celów w gospodarce przestrzennej jest ustalenie zasad zagospodarowania obszarów wchodzących w skład określonej jednostki terytorialnej, zgodnie z ich predyspozycjami, wynikającymi m.in. z warunków naturalnych i dotychczasowych sposobów użytkowania. Dokonuje się to poprzez wydzielenie na danym obszarze stref funkcjonalnych oraz jako jednostek niższego rzędu, terenów o określonym sposobie użytkowania, z równoczesnym określeniem wzajemnych powiązań między nimi.

W studium wyznaczono główne strefy predyspozycji funkcjonalnych obszaru gminy, dla których określono zasady polityki przestrzennej.

Przyjęto następujące główne kryteria wydzielenia stref:

- cechy i wartości środowiska przyrodniczego;
- istniejący sposób zagospodarowania i użytkowania;
- optymalne ze względów przyrodniczych sposoby zagospodarowania;
- zarysowujące się kierunki przemian sposobów użytkowania, wynikające z aktualnych procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy;
- przeznaczenie terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- inne uwarunkowania formalne zagospodarowania obszaru.

Wyznaczone w oparciu o powyższe kryteria strefy wraz z określeniem proponowanych form zagospodarowania i działań kierunkowych scharakteryzowano poniżej. Strefy te stanowią podstawową treść planszy pn. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Wydzielone na podstawie powyższych kryteriów strefy wraz z określeniem proponowanych form zagospodarowania i działań kierunkowych zestawiono poniżej.

2.1.2. Strefy inwestycyjne przewidywane dla rozwoju struktury osadniczej oraz funkcji gospodarczych i turystycznych

Strefa rozwoju osadniczego o podstawowym znaczeniu

Strefa obejmuje:

- zwarte układy zabudowy wsi (zagrodowej i mieszkaniowej) wraz z usługami, tworzące główne zręby struktury osadniczej.

Tereny strefy posiadają naturalne predyspozycje dla dalszego rozwoju funkcji mieszkaniowych, a także dla lokalnych usług publicznych i komercyjnych w skali wynikającej z naturalnych potrzeb ludności.

W strefie przewiduje się dopuszczenie lokowania usług komercyjnych służących potrzebom miejscowym i drobnej wytwórczości (rzemiosło produkcyjne) oraz obiektów służących turystyce i wypoczynkowi na działkach mieszkaniowych właścicieli, z wykluczeniem wszelkich inwestycji negatywnie oddziałujących na otoczenie (zanieczyszczenie powietrza, hałas, wibracje, zapachy, ścieki).

Ze względu na specyfikę gospodarczą wsi gminy, w strefie możliwa jest lokalizacja siedlisk rolniczych bez ograniczeń, wskazane jednak jest lokowanie ich w zespołach, oddzielnie od zespołów zabudowy mieszkaniowej.

Nie przewiduje się wyznaczania oddzielnych zespołów zabudowy letniskowej (drugie domy), które mogą być lokalizowane na działkach położonych w obrębie wszystkich obszarów strefy.

Działania kierunkowe:

- poprawa standardów zamieszkania, w tym realizacja systemów kanalizacji oraz – stosownie do możliwości – zaopatrzenia w wodę;
- rozwój bazy turystycznej i agroturystycznej.

W obrębie strefy wyodrębniono tereny położone w dolinie Dunajca (na odcinku kanału zrzutowego poniżej zapory), zagrożone zalaniem przez zaporę w Rożnowie w przypadku wystąpienia maksymalnego przepływu ($3600 \text{ m}^3/\text{s}$), jednakże wyniesione ponad określony w planie poziom wody $Q 1\%$. Tereny te mogą być wykorzystane dla celów inwestycyjnych, jednakże przy zachowaniu ograniczeń omówionych w pkt „2.3. Zagrożenia środowiskowe - tereny zalewowe” nin. opracowania.

Wielkości podstawowych terenów inwestycyjnych powinny zaspokoić perspektywiczne potrzeby, nawet przy uwzględnieniu dodatkowych (nie przewidywanych w prognozie demograficznej) migracji lub realizacji tzw. „drugich domów” dla inwestorów zewnętrznych.

Elementem kształtowania polityki przestrzennej gminy powinno być (zwłaszcza w przypadku podjęcia opracowania nowych planów miejscowych) przeciwstawienie się tendencjom dalszego rozpraszania zabudowy i oczekiwaniom przeznaczania na cele budowlane dowolnie wskazanych terenów rolnych, często położonych w oddaleniu od istniejącej zabudowy lub w terenach o silnej ekspozycji krajobrazowej.

Strefa zabudowy o funkcji wyłącznie mieszkaniowej i rekreacyjnej

Strefa obejmuje:

- tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i rekreacyjnej, tworzące skupiska poza głównymi jednostkami osadniczymi (położone na ogół w wyższych partiach stokowych, jednakże poza najsilniej eksponowanymi partiami wierzchowin – chronionych przed zabudową),
- niewielkie, rozproszone tereny budowlane o przeznaczeniu j.w. ulokowane w bezpośrednim sąsiedztwie Zbiornika Rożnowskiego.

Strefa wyznacza obszary, które mogą być podstawą ograniczonego rozwoju osadnictwa oraz dalszego rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.

Obszary położone w terenach o silnej ekspozycji krajobrazowej powinny zachować ekstensywny charakter zabudowy przy ograniczonej skali obiektów i szczególnie starannie kształtowanej formie architektonicznej.

Strefa zabudowy o dominującej funkcji usług turystyki, wypoczynku i rekreacji

Strefa obejmuje:

- Tereny skupiające różne formy usług związanych z turystyką, wypoczynkiem i rekreacją, przemieszanych z zabudową mieszkaniową, położone nad brzegiem jeziora w sąsiedztwie zapory rożnowskiej i w centrum Gródka.

Tereny na ogół intensywnie zagospodarowane o dominacji funkcji turystycznej (ośrodki wypoczynkowe, domy letnie, pola biwakowe). Możliwości rozwoju tych terenów są ograniczone istniejącym stopniem wykorzystania. Działania kierunkowe powinny zmierzać do wyraźnej poprawy standardów zabudowy poprzez modernizację lub wymianę substancji oraz właściwe wyposażenie infrastrukturalne (kanalizacja, miejsca parkingowe).

Poza wyznaczonymi w studium terenami aktywizacji turystyki, w obszarze całej gminy (z wyjątkiem obszarów podlegających ochronie) dopuszcza się aktywizację funkcji turystycznych w formach:

- urzędzeń terenowych sportu niewyczynowego i wypoczynku, trasy (szlaki) turystyczne - piesze, rowerowe, konne, wraz z obiektami towarzyszącymi (schrony i zadaszenia przeciwdeszczowe, tablice informacyjne, sanitariaty) – bez obiektów kubaturowych bazy noclegowej; także zieleni urządzona wypoczynkowa,
- urządzonych terenów rekreacji i sportów zimowych z zasadniczym przeznaczeniem dla narciarstwa rekreacyjnego z dopuszczalną realizacją wyciągów narciarskich. Użytkowanie letnie - użytki zielone, wypas. Ze względów ochrony krajobrazu wskazane jest dopuszczenie wznoszenia towarzyszących obiektów kubaturowych (wraz z odpowiednią infrastrukturą techniczną jedynie w dolnych partiach terenów (u podstawy stoków wyposażonych w wyciągi narciarskie), najlepiej w bliskości istniejących zespołów zabudowy,
- agroturystyki – także w istniejących obiektach (głównie zagrodach) położonych poza terenami inwestycyjnymi, gdzie dopuszcza się działania adaptacyjne w tym kierunku.

2.1.3. Strefy gospodarki rolnej i leśnej oraz tereny o znaczeniu ekologicznym

Strefa obszarów o dużym znaczeniu ekologicznym

Strefa obejmuje:

- istniejące lasy,
- środowiska przyrodnicze związane z systemami dolin i cieków wodnych,
- pas przybrzeżny (ochronny) zbiorników: rożnowskiego i czchowskiego,
- grunty rolniczo nieprzydatne oraz grunty rolne na terenach źródłiskowych, osuwiskowych, znacznych zagrożeń związanych w innymi procesami denudacyjnymi, zwłaszcza na spadkach powyżej 20%,
- wieloletnie odłogi na gruntach rolnych, nie rokujące wznowienia użytkowania rolniczego, przeważnie z zapoczątkowaną sukcesją zbiorowisk leśnych.

Zasady zagospodarowania:

- gospodarka leśna wg planów urządzenia lasów,
- opracowanie i wdrożenie planów urządzenia lasów niepaństwowych z uwzględnieniem zasad gospodarki leśnej obowiązującej w lasach ochronnych i parkach krajobrazowych,
- zalesianie wg programów indywidualnych lub wg programu dla uprzednio wykupionych gruntów,
- pozostawienie dla sukcesji naturalnej,
- przystosowanie tras i miejsc wypoczynku dla potrzeb turystyki i rekreacji na pozostałym obszarze,
- utrzymanie pasów ochronnych wzdłuż cieków wodnych dla:
 - ochrony otuliny biologicznej cieków,
 - umożliwienia dostępu do wód w ramach powszechnego korzystania z wód,
 - prowadzenia prac remontowych i konserwacyjnych.

Wyznaczona strefa obejmuje ogół terenów, w zagospodarowaniu których znaczenie pierwszorzędne ma ochrona zasobów środowiska naturalnego. Dopuszczalne są jedynie działania inwestycyjne służące ochronie tych zasobów, z wykluczeniem wprowadzania w obręb strefy nowego zainwestowania budowlanego.

Poza terenami istniejących lasów wyznaczono obszary, które ze względu na cechy naturalne (ukształtowanie terenu, zjawiska geodynamiczne) bądź praktyczny zanik wykorzystania rolniczego (z powodu nieopłacalności) kwalifikują się do zalesienia. Z obszarów tych wyłączono jednak tereny, które powinny być utrzymywane jako zieleń niska (grunty orne, użytki zielone, pastwiska) ze względu na zachowanie wartości ciągów i punktów widokowych oraz płaszczyzn ekspozycji, a także tereny o ukształtowaniu dogodnym dla rekreacji zimowej.

Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej chronionej przed zmianą użytkowania

Strefa obejmuje:

- kompleksy terenów rolnych z luźną zabudową,
- tereny nieprzydatne dla zabudowy ze względu na zagrożenie osuwiskowe.

Główne elementy zagospodarowania:

- intensywna gospodarka rolna z ograniczeniem chemizacji,
- hodowla zwierząt do 500 DJP (wyłącznie chów ściółkowy),
- ochrona przed wyłączeniem gruntów z produkcji,
- ochrona wartości widokowych (punkty i ciągi),
- przystosowanie dla potrzeb turystyki i rekreacji (wyznaczenie szlaków), w tym możliwość zmiany użytkowania w kierunku terenów urządzonej rekreacji czynnej (potrzeby agroturystyki)

Obszary o wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zwarte kompleksy gruntów rolnych niższych klas (z przewagą klasy RIV) o dużym znaczeniu jako baza paszowa dla hodowli, wyłączone z zabudowy, przeznaczone dla gospodarki rolnej z dopuszczalną jej intensyfikacją. Rolnicze wykorzystanie gruntów zapewnia równocześnie utrzymanie istniejących wysokich wartości krajobrazu wizualnego.

Przyjmuje się jako dopuszczalne przystosowanie gruntów rolnych dla potrzeb rekreacji związanej z możliwym rozwojem agroturystyki (tereny jazdy konnej, gier terenowych itp.).

Jeziro Rożnowskie, Czchowskie oraz łączący je odcinek rzeki Dunajec (kanał zrzutowy)

Podstawowe funkcje: gospodarka wodna; zbiorniki retencyjne.

- Wprowadzenie i utrzymanie osłony ekologicznej brzegów zbiornika (niedopuszczanie nowej zabudowy w terenach leśnych),
- Dopuszczalne wykorzystanie rekreacyjne z zachowaniem wymogów związanych z wyznaczoną „strefą ciszy” (pożądana koordynacja działań gmin sąsiadujących na rzecz wypracowania wspólnej polityki w zakresie wykorzystania i ochrony zbiornika),
- Działania w ramach programu „Rehabilitacji zbiorników Rożnów – Czchów” na rzecz uruchomienia dwóch podstawowych kierunków działań:
 - budowy systemu odprowadzania ścieków sanitarnych z jednostek osiedleńczych i ich oczyszczaniu (dla obszarów w zlewni zbiornika),
 - restytucji zbiornika w celu umożliwienia pełniejszego wykorzystania rekreacyjnego (odmulenie części zbiornika).

2.1.4. Obszary i strefy o szczególnych predyspozycjach i warunkach zagospodarowania

Niezależnie od omówionych powyżej stref predyspozycji funkcjonalnych - wyodrębniono - tereny (strefy) w obrębie których powinny obowiązywać szczególne warunki zagospodarowania (mogące powodować konieczność modyfikacji ustaleń dla stref):

Strefy ochrony wartości widokowych

Obejmują: obszary, punkty i ciągi o szczególnie wysokich walorach krajobrazowych (widoki panoramiczne), obejmujące nie zalesione grzbiety.

Zasady zagospodarowania:

- utrzymanie jako tereny otwarte poprzez zachowanie istniejących sposobów zagospodarowania (grunty rolne, tereny wypasowe, inne użytki zielone).
- całkowite wyłączenie z zabudowy płaszczyzn ekspozycji widokowej.

Utrzymanie wartości widokowych (przyrodniczo-krajobrazowych) tych terenów wymaga zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania (teren otwarty o pokryciu z przewagą zieleni niskiej) oraz niedopuszczenia do zabudowy ciągów i punktów widokowych i płaszczyzn ekspozycji.

Tereny zalewowe i tereny osuwiskowe

Zagospodarowanie tych terenów winno uwzględniać warunki omówione uprzednio w części I, w rozdziale 2.3 – Zagrożenia środowiskowe, niniejszego studium

Strefy ochrony konserwatorskiej

Wyznaczone zostały w otoczeniu zespołów zabytkowych w Tropiu, Rożnowie, Przydonicy, Podolu-Górowej i Zbyszycach.

Działania inwestycyjne powinny uwzględniać wymogi ochrony konserwatorskiej jako nadrzędnego elementu polityki przestrzennej. W obrębie stref konieczne jest uwzględnienie badań archeologicznych ze względu na dotychczasowe niedostateczne rozpoznanie.

Z uwagi na fakt, iż strefy powyższe funkcjonują wyłącznie w oparciu o ustalenia miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gródek n/D, istotnym zadaniem będzie właściwe określenie zasad gospodarki przestrzennej dla tych obszarów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obecnie funkcjonujące strefy – zgodnie z postulatami konserwatorskimi - winny się stać w przyszłości podstawą do utworzenia rezerwatu kulturowego w Rożnowie i parku kulturowego w Tropiu, warunkowane jest to jednak ustanowieniem właściwych instrumentów prawnych w ustawie o ochronie dóbr kultury.

2.2. Ochrona dóbr kultury

Działania w zakresie ochrony dóbr kultury powinny dotyczyć:

- objęcia stałą ochroną wszystkich zespołów zabytkowych oraz pojedynczych obiektów, które z racji posiadanej wartości historycznej i artystycznej powinny być zachowane dla przyszłych pokoleń. Dotyczy to przede wszystkim obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a także ujętych w ewidencji zabytków;
- właściwego wykorzystania obiektów zabytkowych w dostosowaniu do aktualnych potrzeb, lecz w sposób nie kolidujący z ich charakterem i nie zagrażający substancji zabytkowej;

- zachowania naturalnego otoczenia obiektów i zespołów zabytkowych, jak zieleń towarzysząca, czy otwarte przedpola widokowe. Ochrona otoczenia obiektów zabytkowych ma szczególne znaczenie przy opracowywaniu planów miejscowych. Powinny w nich powinny zostać precyzyjnie zapisane wymogi ochrony otoczenia zespołów zabytkowych, obejmujące obecnie funkcjonujące strefy ochrony konserwatorskiej, jak też zasady ochrony zabytkowego krajobrazu kulturowego. Ochronie tej powinno towarzyszyć tworzenie rezerwatów i parków kulturowych;
- regulacji w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnień kształtowania formy architektonicznej nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnej zabudowy regionu.

Problemy ochrony konserwatorskiej w szczególności sposób koncentrują się w Rożnowie i Tropiu:

- W obrębie Rożnowa nie należy dopuścić do zatarcia historycznego układu przestrzennego przez dominującą nową zabudowę; wszelkie nowe inwestycje muszą być wprowadzane z uwzględnieniem ich podporządkowania dominantom obiektów zabytkowych. Ponadto konieczna jest ochrona relikwów dawnego ukształtowania terenu wokół Beluardu i dawnej bramy twierdzy. Niezbędna jest także ochrona widokowa przedpola krajobrazowego od strony doliny Dunajca wykraczająca także poza zasięg strefy.
- W Tropiu czynnikiem decydującym o wybitnym charakterze zespołu jest nierozdzielne połączenie elementów zabytkowych z krajobrazem naturalnym oraz wzajemne przenikanie się tych walorów. Optymalnym rozwiązaniem byłoby w tej sytuacji połączenie ochrony konserwatorskiej z realizacją ustaleń dla planowanego Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego.

2.3. Zadania gminy w zakresie realizacji polityki przestrzennej

Zalecenia w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy:

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym określa następujące sytuacje, gdy sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obligatoryjne:

- **Na podstawie przepisów szczególnych:**
Nie stwierdzono podstaw prawnych do wskazania w obszarze gminy terenów objętych obowiązkiem sporządzenia planów zagospodarowania przestrzennego.
- **Dla obszarów na których przewiduje się realizację programów zadań rządowych:**
W związku z brakiem zatwierdzonego rejestru zadań rządowych nie ma podstaw do wskazania terenów objętych obowiązkiem sporządzenia planu.
- **Dla obszarów na których przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych, w tym dla obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową dla potrzeb wspólnoty samorządowej:**
Obowiązek sporządzenia planu może powstać w chwili podjęcia konkretnych zamierzeń inwestycyjnych, jednakże dopiero po utracie ważności obowiązującego planu gminy.
- **Z uwagi na istniejące uwarunkowania:**
Za optymalną uznaje się zasadę objęcia całego obszaru gminy miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, z możliwością opracowania etapowego i stosowania różnych skal opracowania. W ten sposób zarówno cały obszar gminy jak i wybrane jego fragmenty mogą uzyskać odpowiedni do występujących problemów i poziomu komplikacji merytorycznych plan, spełniający prawidłowo swoją rolę jako narzędzie sterowania realizacjami. W takim ujęciu znajdują swoje miejsce również obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

W przypadku etapowego sporządzania planu uznaje się za konieczne objęcie obowiązkiem sporządzenia planu miejscowego i podjęcie w pierwszym etapie opracowania planów dla następujących obszarów:

- strefy przybrzeżnej Zbiornika Rożnowskiego ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej,
- miejscowości Gródek n/D oraz Rożnów w granicach administracyjnych.

3. W sferze technicznej

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Ponieważ większość miejscowości gminy posiada system sieci wodociągowej (wodociąg grupowy) lub system ten jest już zaprojektowany, proponuje się istniejące systemy rozbudować w oparciu o istniejące ujęcia wody. W pozostałych miejscowościach – Lipie, Zbyszycy i Jelna planuje się budowę grupowych wodociągów.

Istotnym zadaniem polityki gminy powinna być ochrona zasobów wodnych na obszarze gminy zmierzająca do kompleksowego objęcia ochroną terenów istniejących ujęć wody jak i wszystkich obszarów źródłiskowych.

Wodociąg Lipie:

Obsługuje tylko wieś Lipie.

Ujęcie wody ze źródła. Sieć wodociągowa grawitacyjna ze zbiornikiem wyrównawczym $V = 150 \text{ m}^3$.

Potrzebna wydajność ujęcia wody $Q_{\text{maxh}} = 12,3 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wodociąg Jelna:

Obsługuje wsie: Jelna, Sienna i Zbyszycy.

Ujęcie wody potoku Jelnianka. Sieć wodociągowa grawitacyjna ze zbiornikiem wyrównawczym $V = 150 \text{ m}^3$.

Potrzebna wydajność ujęcia wody $Q_{\text{maxh}} = 32,5 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wyszczególnienie inwestycji, które powinny być zrealizowane w okresie perspektywicznym do roku 2020.

- Budowa ujęcia wody w Jelnej, $Q = 23,7 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Budowa zbiornika wyrównawczego w Jelnej, $V = 150 \text{ m}^3$,
- Budowa grawitacyjnej sieci wodociągowej w Jelnej, $\phi 90 \text{ mm}$, dł. 1,40 km,
- Budowa grawitacyjnej sieci wodociągowej w Siennej, $\phi 110 \text{ mm}$, dł. 4,00 km,
- Budowa ujęcia wody w Lipiu, $Q = 12,3 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Budowa zbiornika wyrównawczego w Lipiu, $V = 150 \text{ m}^3$,
- Budowa grawitacyjnej sieci wodociągowej w Lipiu, $\phi 90 \text{ mm}$, dł. 4,80 km,
- Budowa sieci wodociągowej w Zbyszycach, dł. 2,30 km,
- Budowa zaprojektowanej sieci wodociągowej w Przydonicy,
- Budowa planowanej sieci wodociągowej w Przydonicy, $\phi 90 \text{ mm}$, dł. 2,00 km,
- Budowa sieci wodociągowej w Roztoce-Brzeziny, dł. 2,30 km
- Budowa zbiornika wyrównawczego w Roztoce-Brzeziny $V = 50 \text{ m}^3$,
- Budowa zaprojektowanej sieci wodociągowej i ujęcia wody w Tropiu,
- Budowa zaprojektowanej sieci wodociągowej w Gródku n/D,
- Budowa zaprojektowanej sieci wodociągowej w Bujnem,
- Budowa zaprojektowanej sieci wodociągowej w Podolu-Górowa,
- Budowa planowanej sieci wodociągowej w Podolu-Górowa, $\phi 90 \text{ mm}$, dł. 1,20 km.

3.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Z uwagi na fakt, że perspektywy rozwoju gminy w dużej mierze związane są z walorami zbiornika rożnowskiego i warunkowane są jakością jego wód, zadaniem o podstawowym dla gminy znaczeniu będzie uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Charakter struktury osadniczej, duże rozdrobnienie zabudowy i warunki topograficzne gminy wymuszają zastosowanie zróżnicowanych rozwiązań, tzn. scentralizowanych systemów dla większych skupisk zabudowy wsi oraz rozwiązań indywidualnych w zabudowie rozproszonej.

Jako optymalne rozwiązanie proponuje się utworzenie dziewięciu systemów kanalizacji sanitarnej, każdy z własną oczyszczalnią ścieków: Tropie, Roztocka-Brzeziny, Bartkowa-Posadowa, Rożnów, Rożnów-Zapora, Gródek n/D, Sienna, Zbyszycy, Lipie.

Szczegółowa charakterystyka ww. systemów przedstawiona jest w opracowaniu branżowym niniejszego studium.

Przedstawione rozwiązania nie ograniczają możliwości przyjęcia innych wariantów, w tym polegających np. na realizacji mniejszych, niezależnych systemów kanalizacyjnych. Ostateczne decyzje w tym zakresie powinny uwzględniać kryteria ekonomiczne przedsięwzięć.

Wykaz inwestycji przewidywanych do realizacji w zakresie gospodarki ściekowej:

- Budowa oczyszczalni ścieków w Tropiu, $Q_{\text{śrd}} = 73 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Tropiu, (spływ do oczyszczalni w Tropiu), $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 3,40 km,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Tropiu, (spływ do oczyszczalni w Roztoce-Brzeziny), $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 2,60 km,
- Budowa oczyszczalni ścieków w Roztoce-Brzeziny, $Q_{\text{śrd}} = 303 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Roztoce-Brzeziny, $\phi 0,30 \text{ m.}$, dł. 0,56 km; $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 6,10 km,
- Budowa oczyszczalni ścieków w Bartkowej-Posadowej, $Q_{\text{śrd}} = 1292 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Bartkowej-Posadowej, $\phi 0,30 \text{ m.}$, dł. 2,10 km; $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 4,40 km,
- Budowa przepompowni ścieków sanitarnych w Bartkowej-Posadowej,
- Budowa rurociągu tłoczego kanalizacji sanitarnej w Bartkowej-Posadowej, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 1,20 km,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Podolu-Górowa, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 3,30 km,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Przydonicy, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 4,10 km,
- Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gródku n/D do wydajności $Q_{\text{śrd}} = 466 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gródku n/D, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 0,62 km,
- Budowa czterech przepompowni ścieków sanitarnych w Gródku n/D, $Q = 117 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa rurociągów tłocznych kanalizacji sanitarnej w Gródku n/D, $\phi 0,20 \text{ m.}$, sum. dł. 2,70 km,
- Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Rożnowie do wydajności $Q_{\text{śrd}} = 471 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Rożnowie, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 6,90 km,
- Budowa oczyszczalni ścieków w Siennej, $Q_{\text{śrd}} = 336 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Siennej, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 2,70 km,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Jelnej, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 1,40 km,
- Budowa oczyszczalni ścieków w Zbyszycach, $Q_{\text{śrd}} = 108 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Zbyszycach, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 2,50 km,
- Budowa przepompowni ścieków sanitarnych w Zbyszycach,
- Budowa rurociągu tłoczego kanalizacji sanitarnej w Zbyszycach, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 0,60 km,
- Budowa oczyszczalni ścieków w Lipiu, $Q_{\text{śrd}} = 150 \text{ m}^3/\text{d}$,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Lipiu, $\phi 0,20 \text{ m.}$, dł. 3,50 km,

3.3. Gazownictwo

Przewiduje się utrzymanie zasad zasilania gminy bez zmian, a więc źródłem gazu dla odbiorców będą w dalszym ciągu istniejące stacje redukcyjne gazu I stopnia zlokalizowane poza terenem gminy w miejscowościach Tymowa i Łęka Siedlecka oraz istniejące gazociągi średniego ciśnienia na terenie gminy Gródek i gmin sąsiednich.

Przepustowość istniejącego układu zaopatrzenia w gaz umożliwia ewentualną dalszą rozbudowę sieci dla nowych odbiorców.

3.4. Elektroenergetyka

GPZ „Rożnów” posiada wystarczającą rezerwę mocy dla prawidłowej obsługi odbiorców w jego zasięgu w związku z czym nie przewiduje się budowy na terenie gminy budowy urządzeń oraz sieci o charakterze ponad podstawowym.

Sam układ sieci rozdzielczych średniego napięcia nie ulegnie zasadniczym zmianom.

Będzie on sukcesywnie rozbudowywany i dostosowywany do aktualnie występujących potrzeb w zakresie wykorzystania energii elektrycznej.

Przewidywany wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną do roku 2020 szacowany jest na ok.2 do 2,4 MW co wynika z prognozowanego wzrostu liczby ludności o ok.1050 do wielkości 9150 osób w roku 2020 jak i wzrostu samego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Taki wzrost zapotrzebowania pokryty być może z istniejących urządzeń zasilających; również istniejąca sieć rozdzielcza podlegająca sukcesywnej modernizacji posiadała będzie niezbędną przepustowość.

Główny nacisk w programie działań z zakresu elektroenergetyki położony będzie więc na poprawę jakości obsługi mieszkańców poprzez :

- zapewnienie prawidłowych parametrów jakościowych dostarczanej energii elektrycznej,
- zwiększenie niezawodności dostawy energii,
- zapewnienie nieograniczoności dostawy energii.

Cele te realizowane będą poprzez sukcesywną modernizację układu zasilania sieci średniego napięcia , budowę nowych stacji transformatorowych SN/0,4 kV oraz remonty linii średniego napięcia.

W pierwszej kolejności modernizacji podlegały będą linie energetyczne i stacje o najdłuższym okresie eksploatacji.

W ciągach drogowych układu komunikacyjnego istniejącego i projektowanego przewidziano możliwość lokalizacji nowych sieci układu elektroenergetycznego zaopatrzenia w energię elektryczną.

3.5. Telekomunikacja

Prowadzona przez Telekomunikację Polską S.A. polityka inwestycyjna zakłada dalszy rozwój łączności poprzez ciągłą rozbudowę istniejących central o nowe stacje abonenckie a także wprowadzanie nowych usług, w tym ISDN, internet, szybką transmisję danych.

Sieci telekomunikacyjne nie stanowią zasadniczych uwarunkowań w rozwiązaniach urbanistycznych. Również – poza stroną ekonomiczną przedsięwzięć – nie ma ograniczeń w zaspokajaniu potrzeb na usługi telekomunikacyjne tak w łączności przewodowej jak i bezprzewodowej.

W miarę pojawienia się na rynku nowych operatorów świadczących usługi telekomunikacyjne i zwiększania konkurencyjności problem dostępności usług będzie miał mniejsze znaczenie.

3.6. Komunikacja

Główne cele polityki komunikacyjnej:

- zapewnienie mieszkańcom gminy dogodnej dostępności do celów ich podróży i do ich miejsc zamieszkania w akceptowanych standardach podróżowania przy jednoczesnej minimalizacji transportochłonności układu komunikacyjnego;
- eliminacja bądź łagodzenie uciążliwości funkcjonalnych i środowiskowych powstających w wyniku rozbudowy i modernizacji tego układu;
- wykorzystanie położenia gminy w stosunku do układu istniejących i projektowanych dróg międzyregionalnych i regionalnych (droga krajowa nr 99, przewidywana w okresie kierunkowym droga ekspresowa Tarnów – Nowy Sącz, droga regionalna nr 975) dla aktywizacji gospodarczej terenów gminy.

Zadania polityki komunikacyjnej:

- lokalizacja nowych zamierzeń inwestycyjnych na terenie gminy w nawiązaniu do istniejącego i projektowanego układu dróg międzyregionalnych i regionalnych;
- określenie stref ochronnych i stref ograniczonego zagospodarowania i użytkowania terenów usytuowanych wzdłuż istniejących i projektowanych odcinków dróg, na których istniejące i prognozowane dobowe natężenie ruchu (SDR) przekracza wielkość 1000 pojazdów;
- egzekwowanie w procesie decyzyjnym utrzymania minimalnych linii zabudowy i linii zabudowy mieszkalnej przy istniejących i projektowanych odcinkach dróg wojewódzkiej i powiatowych w oparciu o ustalenia dotyczące w/w stref ochronnych i stref ograniczonego zagospodarowania i użytkowania terenu;
- sukcesywna modernizacja dróg wojewódzkiej, powiatowych oraz sieci powiązań lokalnych (dróg gminnych) pomiędzy wsiami gminy i z obszarami gmin sąsiednich poprzez niezbędne korekty przebiegów tych dróg w planie i profilu w celu uzyskania wymaganych normatywnych parametrów ruchowych, podwyższenie ich nośności i wprowadzenie bądź remonty nawierzchni ulepszonych (w szczególności drogi nrr 975, 25302 i 25307);
- modernizacja obiektów mostowych w celu uzyskania normatywnych parametrów ruchowych;
- podwyższenie standardu funkcjonalnego i stanu bezpieczeństwa na wszystkich drogach wojewódzkiej, powiatowych i ważniejszych gminnych poprzez sukcesywną realizację chodników dla pieszych na obszarach zabudowy oraz przebudowę miejsc szczególnie niebezpiecznych, w szczególności na odcinkach dróg w centrach wsi);
- zwiększenie ilości miejsc postojowych w rejonach wzmożonych potrzeb parkingowych w sąsiedztwie obiektów handlowych, usługowych, administracyjnych, sportowych, sakralnych, a w szczególności służących turystyce i rekreacji;
- opracowanie koncepcji sieci niezależnych od układu drogowego tras rowerowych, wykorzystujących różne możliwości prowadzenia ruchu rowerowego w obrębie linii rozgraniczających dróg i ulic, bądź niezależnych od tras drogowych;
- poprawa standardu podróżowania zbiorową komunikacją autobusową i mikrobusową w zakresie optymalizacji ilości i rozkładu kursów, jakości taboru oraz budowy zatok i wiat przystankowych.

3.7. Gospodarka odpadami

Funkcjonujący obecnie system wywozu odpadów poza obszar gminy wydaje się – z punktu widzenia ochrony środowiska – korzystny dla gminy. Nawet, jeżeli z przyczyn ekonomicznych, prowadzone będą działania na rzecz bardziej ekonomicznego systemu, to mało realne wydaje się uruchomienie gminnego wysypiska (dla którego utrzymywana jest rezerwa terenu).

Praktyka budowy i eksploatacji małych składowisk, służących jednej gminie, wskazuje na wadliwość realizacji tego rodzaju koncepcji, powodujących wysokie koszty jednostkowe realizacji obiektu i gromadzenia odpadów oraz szkodliwość dla środowiska wynikającą z niemożliwości zapewnienia poprawnej eksploatacji.